Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

48 йил чиқиши
№ 18 (13.280).
21 ЯНВАРЬ
1966 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

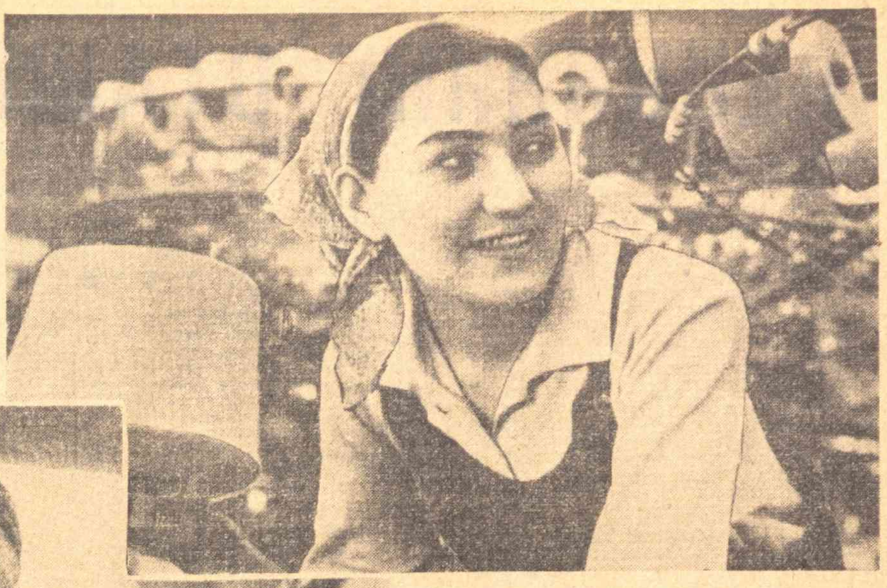

Юқоридаги суратда: Озода Исомиддинова. Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикаси коллективининг муваффақиятига муносиб ҳисса қўшаётган бу ишчи тайёрлаган маҳсулотлар нуқул юқори сифатли бўляпти.

Фото лавҳалар

Партиямиз XXIII съезди шарафига бошланган мусобақа ажойиб натижалар беряпти. Чинобод тракторлар ремонти устахонасининг йиғувчи слесари Турсунбой Абдураззоқов олган мажбуриятларини муваффақиятли адо этмоқда. «ДТ-20» ва «ДТ-14» маркали тракторларни ремонт қилиш топшириқларини 120-130 процент бажараётир. Пастдаги суратда коммунист ишчи Т. Абдураззоқовни кўриб турибсиз.

А. Тўраев ва С. Безносов фотолари.

КИНО ВА ТОМОШАБИН

Республикамиз жамоатчилиги, кўп миллионли кино мухлислари яқиндагина ўзбек кино санъатининг 40 йиллигини — навқиронлик ва етуклик тўйини кенг нишонлаган эдилар. Энг халқчил, энг оммабоп, энг таъсирчан санъат ҳисобланган кино — эндиликда халқимиз маданий тараққиётининг шундай бир салмоқли соҳасига айландики, биз кундалик ҳаётимизни, маънавий ва эстетик камолотимизни унингсиз тасаввур қила олмаймиз.

Кино санъати — халқни юксак коммунистик идеаллар руҳида тарбиялашнинг, миллион-миллион томошабинлар онгида ва қалбида олижаноб инсоний туйғулар ва фикрлар шакллантиришнинг, гўзалликни ёйиш ва такомиллаштиришнинг беқиёс, улкан бир дорилфунунидай биз учун ғоят қадрлидир.

Узбекистонда аҳолига кино хизмати кўрсатиш ишлари йилдан-йилга яхшиланяпти. Шаҳар ва қишлоқларимизда янги-янги кинотеатр бинолари қад кўтараётир. Киноустановкалар сони тобора ортиб бормоқда. Кино тармоқларининг янада кенг қулоч ёяётганлиги — халқимизнинг бу соҳадаги талаб ва эҳтиёжлари бетўхтов ўсаётганлигидан далолат бериб турибди.

Утган 1965 йилнинг ўзидаёқ республикамиз қишлоқларида 166 кино установка, шаҳарларида эса 13 кинотеатр янгидан қурилиб ишга туширилди. 1965 йил мобайнида томошабинлар сонининг 1964 йилга нисбатан 12,5 миллион кишига, ёки 22 процентдан ортиққа ўсиши фактининг ўзи ҳам бу фикрнинг далили бўла олади.

Маълумки, шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги тафовутнинг аста-секин йўқолаборишида аҳолига кино хизмати кўрсатишнинг аҳамияти каттадир. Шунинг учун ҳам ҳозир республика кинематография ходимларининг бу соҳада қилаётган ишлари диққатга сазовордир.

Жумладан Тошкент, Сирдарё, Андижон, Қашқадарё областларида аҳолига кино хизмати кўрсатиш ишининг тубдан яхшиланаборaётганлигини мамнуният билан қайд қилиш керак. Бу областларнинг кинофикация бошқармалари ҳамма соҳалар бўйича йиллик кўрсаткичларни муваффақиятли якунлаб, катта ишлар қилдилар.

Янги кинофильмларни олдиндан пропаганда қилиш, кинотеатрларда меҳнаткашларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари учун зарурий бўлган шарт-шароитларни яратиш ҳам бу соҳада муҳим роль ўйнади. Чунки, кинотеатр, бу сеанс кўриб кетадиган оддийгина бир залдан иборат бўлиб қолмай, балки у таъсирли маданий муассаса ҳамдир. Бу ердаги оддий рекламадан тортиб мазмунли кино журналгача ҳамма-ҳамма нарса томошабин савиясини кўтаришга, унинг бадиий завқини ўткирлашга хизмат қилиши керак.

Мана шундай намунали кинотеатр ва коллективлар бизда катта кўпчиликни ташкил қилади. Бу соҳадаги ҳамма муваффақиятларнинг асил мазмуни, оқибат натижада, кадрларнинг—ишнинг кўзини билган, ўз бурчини сидқидилдан англаган кадрларнинг ишчанлиги, сиёсий ва ижодий етуклиги билан белгиланади.

Республика кинотеатрларида аҳолига яхши хизмат этиш, кино театрларни чинакам маданият ўчоғига айлантириш юзасидан ўзаро социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Барча область кинолаштириш бошқармалари, район ва шаҳар кинотеатрлари коллективлари бир-бирлари билан мусобақалашадилар. Андижон, Бухоро, Сирдарё областларида социалистик мажбуриятни бажариш юзасидан ўтказилган текширишларда ютуқлар қайд қилиниб, нуқсонлар очиқ-ойдин айтилди.

Республикада кинотеатрлар сони муттасил кўпайиб бораётганлиги муносабати билан киномутахассис кадрлар етказиб чиқиш иши алоҳида аҳамиятга эга бўлади. Пойтахтимиздаги ягона кинотехникум 1965 йилда 199 та II категорияли киномеханик ва 45 та кинотехник етиштириб чиқарди. Бу рақамлар ўсиб бораётган талабларни, кадрларга бўлган эҳтиёжни тўла қондиролмайди, албатта. Шу сабабли янка тартибда киномеханиклар тайёрлаш ишига эътиборни кучайтириш зарур.

Аҳолига кино хизмати кўрсатишни янада яхшилаш хусусида талай ишлар қилинди. Бироқ ҳали бу соҳада бажарилиши лозим бўлган кўпгина жиддий вазифалар турибдики, уларни кечиктирмай, ҳалол ва принципиал ижро қилиш, мавжуд камчиликларни бартараф этиш кино ходимларимизнинг муқаддас бурчидир.

Бу ҳол, аввало кинотеатрларда умумий ўринлар сони ва аҳоли жон бошига нисбатан кинофильмлар кўрсатиш миқдори жиҳатидан умумиттифоқ кўрсатгичларидан ортда қолинганлигида кўринади. Аҳоли зич яшайдиган шаҳар ва район марказларида кинотеатрлар сонини ошириш керак.

Кино кўрсатиш маданияти ҳали кўнгилдагидек эмас. Республикамиз шаҳарларида, айниқса қишлоқ жойларда томошабинларга маданий хизмат кўрсатиш соҳасида катта камчиликлар бор. Сеанслар олдидан лекция ва суҳбатлар ўтказилмайди. Концертлар бўлса фақат айрим кинотеатрлардагина кўрсатилади. Кинотеатр фоеларида кўргазмалар ташкил этиш, залларни ҳамиша озода тутиш, намунали савдо хизмати кўрсатиш, ўқиш жойида газета ва журналларнинг янги сонларини мунтазам равишда бўлишини таъминлаш лозим. Сеанслар бошлангандан кейин, кириш-чиқишларга йўл қўймаслик, залда тартиб сақлаш ва бошқа тартиб-қоидаларга риоя қилиш — айниқса муҳимдир. Буларнинг ҳаммаси аҳолига кино хизмати кўрсатишнинг юксак маданияти, томошабинлар тилаги, турмуш талабидир. Томошабинларнинг тобора ўсиб бораётган юксак талаблари даражасида бўлиш, кинотеатрларни кишиларнинг чинакам маданий дам олиш жойига, тарбия ўчоғига айлантириш — кинематография ходимларининг муқаддас бурчидир. План кетидан қувиб ғоявий бўш, кишиларни, айниқса ёшларнинг тарбиясига салбий таъсир қиладиган кинофильмларни ҳа деб кўрсата бериш — тарбиявий ишларимизга зарар келтиради.

Ҳали жуда кўп колхоз ва совхозлар доимий киноустановкаларга эга эмаслар. Бу ерларда клуб биноси йўқлигидан аппарат ўрнатиб бўлмайди. Бу борада айниқса Бухоро ва Самарқанд областларида аҳвол ачинарлидир. Бухоро областида 104 колхоздан 28 тасида, Самарқанд областида 125 колхоздан 25 тасида клуб биноси мутлако йўқлиги ташвишли ҳолдир.

Партия ва ҳукуматимиз социалистик кино санъатимизнинг гуллаб яшнаши ва халқимизнинг ундан кенгроқ, чуқурроқ, тўлиқроқ баҳраманд бўлмоғи устида ҳамиша ғамхўрлик қилмоқдалар.

Кино кўрсатиш хизматини яхшилаш, ривожлантириш — бу муҳим, биринчи даражали вазифа. Бу улкан вазифани самарали адо этишда бутун жамоатчилик, партия ва совет ташкилотлари кинолаштириш ходимларига яқиндан ёрдам беришлари керак.

Москвалик ва ленинградликлар изидан

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БИНОКОРНИНГ ЎНГ ҚЎЛИ

Чирчиқ — энергетиклар, химиклар ва бинокорлар шаҳри. Бу ерда анчагина машинасозлик корхоналари ҳам бор. Халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқарадиган ишхоналар кўпайиб боряпти. Қадами қутлуғ ва қўли гул бинокорларимиз шаҳарни кенгайтирмоқдалар, унинг кўркига-кўрк қўшмоқдалар. Уй-жой бинолари тез қад кўтаряпти.

Шаҳарнинг кенгайиб ва кўркамлашиб боришига қудратли индустрия билан қуролланган бинокорларимиз муносиб ҳисса қўшаётирлар. Бу ерда қурилиш ишлари ҳажми кенгайиб боряпти. Хилма-хил ва такомиллашган механизмлардан бинокорликда самарали фойдаланиш иморатларнинг, янги ишлаб чиқариш корпусларининг барвақт фойдаланишга топширилишига имкон беряпти. Қурилиш-монтаж ишлари олиб борилаётган майдонларда қудратли минора кранлари, экскаваторлар ва бульдозерларни, азамат колоновозларни ва цементовозларни учратасиз. Бундан ташқари кўпдан-кўп кичик механизация воситаларидан ҳам фойдаланилмоқда.

1959 йилда Чирчиқ бинокорлари даврасида 5 минг киши бор эди. Етти йилликнинг охирига келиб, машина-механизмлардан кўп фойдаланишга эришилиши натижасида уларнинг бир қисми бошқа участкаларга ўтказилди. Ҳозир шаҳар қурилишларида 2800 ишчи билан 1959 йилдагига қараганда ҳам кўп қурилиш-монтаж ишларини бажариш мумкин бўлмоқда. Ўтган йили шаҳар бинокорлари қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини етти йиллик бошидагига нисбатан 4,5 баравар оширганликлари бу фикримизнинг далилидир.

Тўрт ярим баравар! Бунинг боиси нима? Бунда ҳеч қандай мўъжиза йўқ. Ишлаб чиқаришда эришилган муваффақиятларнинг сири қурилиш-монтаж ишларида индустрлаштириш даражаси муттасил такомиллаштириб борилганлигида.

Шаҳардаги қурилишларда йиғма темир-бетон буюмларидан, қурилишнинг йиғма ва поток усулларидан, материал ҳамда конструкцияларни ташиб келтиришнинг марказлаштирилган усулларидан, қурилиш-монтаж ишларида комплекс механизациядан кенг фойдаланилмоқда. Трест коллективининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида бошқарувчи ўртоқ Г. Коротневич етти йиллик якунлари ҳақида гапириб, қийинчиликлар қандай бартараф қилинганлигини ҳам эслатиб ўтди. У вақтларда кранлар кўп юк кўтаролмайдиган эди. Катта ҳажмдаги конструкцияларни кўтариш ва бино қаватларига ўрнатиш мушкул эди. Катта конструкцияларни қисмларга ажратиб деталларни бўлак-бўлак килиб кўтариш ва ўрнатишга тўғри келарди. Ҳозир қудратли кранлар энг оғир фермаларни, плиталарни ва колонналарни ҳам биноларнинг энг юқори қаватига етказиб бера олади.

Майда устахоналардан воз кечилди. Қурилишлар эҳтиёжини қондира олмайдиган ёрдамчи хўжаликлар тугатилди. Чунки бу хўжаликлар бинокорларнинг вақтини ўғирлар уларни асосий ишдан чалғитарди. Бунинг устига майда хўжаликлар кутилган натижани бермасди. Ҳозирги вақтда улар йириклаштирилди, трест базасида қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчи комбинат барпо қилинганлиги ишларнинг жадаллашиб кетишига катта ёрдам бермоқда.

Комбинатда темир-бетон буюмлар, дурадгорлик материаллари, бетон, қоришмалар, бўяш материаллари ва арматуралар кўплаб тайёрланмоқда. Ишлаб чиқарилган материалларни қурилиш майдонларига аниқ график бўйича ташиб келтиришнинг жорий қилинганлиги объектларда таъминотни яхшиламоқда

Трест миқёсида хўжалик ҳисобида ишловчи ихтисослаштирилган механизация бошқармаси ташкил қилинди. Қурилиш объектларидаги барча техника воситалари бошқарма ихтиёрига берилди. Ер қазиш ишларини, йиғма темир-бетонларни монтажлаш, ортиш-тушириш ва бошқа ишларни бажарадиган механизмлардан тўғри ва унумли фойдаланиш учун яна бир шароит вужудга келди. Бинокорларнинг механизаторлар билан ҳамкорликда ишлаши илғор тажрибаларни тез жорий этиш ва кенг қўллаш учун кенг майдон очиб берди. Магнитагорск бинокорлари даврасида юзага келган илғор тажрибалар чирчиклик қурувчиларнинг ҳам ишини енгиллаштирмоқда. Унинг моҳияти мана бундай: минора кранларининг машинистлари ва бошқа қурилиш техникаси иш вақтида маълум бир объектга бириктириб қўйилади. Комплекс бригада бинокорлари ундан мумкин қадар самарали фойдаланиш тадбирларини кўрадилар. Бундай система механизаторларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш, қурилиш ишларини тезлаштириш, сифатини яхшилаш имконини бермоқда. Магнитагорск бинокорлари тажрибасининг энг қувончли томони механизмларнинг иш билан тўла таъминланаётганлигидир.

Шундай қилиб, машина-механизмлар бинокорнинг ўнг қўли бўлиб қолди. Лекин техника ҳақида гапирганда одамларни унутиб бўлармиди. Моҳир механизаторлар техника қудратидан ўринли фойдаланишда ибрат кўрсатмоқдалар. Бундай илғорлар Чирчиқ бинокорлари орасида анчагина бор. Кейинги вақтда билимдон қурувчилар, монтажчилар, механизаторлар армияси етишиб чиқди. Улар ўзларига ишониб топширилган техника воситаларидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Машина-ускуналарни такомиллаштириб, янги резервларни ишга солишда намуна бўлаётирлар. Партия ва ҳукуматимиз бундай илғорларнинг меҳнатини муносиб қадрлади. Моҳир экскаваторчи Табоpак Турдиалиев Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга муяссар бўлди. Моторчи А. Карпунюшкина Ленин ордени, арматурачи Г. Науменко, ғишт терувчи М. Торошина ўртоқлар Меҳнат Қизил Байроқ орденлари билан мукофотландилар.

Қурилиш-монтаж ишларини такомиллаштириш учун кураш мусобақаси авж олиб кетди. Трест ишчилари, инженер-техник ходимлари КПСС XXIII съездини меҳнатда янги зафарлар билан нишонлаш учун оширилган мажбуриятлар олишди. Қурилиш материаллари комбинатининг слесари А. Савинский смена топшириқларини 1,5 баравар бажариш ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқди. У янги рационализаторлик таклифлари билан кўплаб материал ва хом ашё тежаб қолишга муваффақ бўлмоқда. Техникадан унумли фойдаланишда экскаваторчи А. Годкин, автокран машинисти И. Козлов, бульдозерчи Н. Кордюков, У. Эшонқулов бошлиқ слесарлар бригадаларининг аъзолари яхши натижаларга эришаётирлар. Улар съезд очиладиган кунни уч ярим ойлик планни бажариш билан нишонлаш учун курашмоқдалар.

Ю. БУХОВЕР,
Чирчиқ шаҳридаги 160-қурилиш трести.

100 МИНГ ЖУФТ ПОЙАФЗАЛ

Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг ишчи ва инженер-техник ходимлари Москва ва Ленинград саноат корхоналари коллективларининг металл, хомашё ва материалларни тежаб сарфлаш юзасидан бошлаган ташаббусига қўшилиб, ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олдилар: беш йилликнинг биринчи йилида 515 минг квадрат дециметр юфта кўн товарлари, 2.300 минг квадрат дециметр хром, 3.100 квадрат дециметр пойафзал учун ишлатиладиган газлама ҳамда 970 минг квадрат дециметр қаттиқ кўн товарлар тежаб қолинади. Тежалган материаллардан планга қўшимча 385 минг сўмлик пойафзал тайёрланади. Бу ўрта ҳисобда 100 минг пойафзал демакдир. Аъло сифатли пойафзал тайёрлаш ҳамда материал ва хом ашёдан тежаб фойдаланишда бичув цехи, 6-цех коллективлари яхши натижаларга эришмоқдалар.

Н. ПЕРЕПЕЛОВА.

ТУҲФА

НАМАНГАН, 20 январь. («Совет Узбекистони» мухбиридан телефон орқали). Тельман номли колхоз аъзолари 1965 йилни муваффақиятли якунладилар.

Ҳозир чорвадорлар КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб, қишловни намунали ўтказмоқдалар. Янги йилнинг дастлабки ҳафтасидаёқ колхозда тағин бир муваффақият қўлга киритилди. Тельман номли колхоз ярим йиллик пландаги 45 тонна ўрнига 58 тонна сўйим гўшти ва бўрдоқи қўй гўшти топширди.

ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ ИНДИРА ГАНДИ ЖАНОБ ОЛИЯЛАРИГА

Деҳли

Сиз Ҳиндистон Бош Министри бўлишдек юксак лавозимга тайинланганлигингиз муносабати блан, ҳурматли Индира Ганди хоним, Совет ҳукуматининг ва шахсан менинг энг самимий қутловларимни қабул қилгайсиз.

Ҳиндистоннинг атоқли давлат арбоблари — Жавоҳарлаъл Неру ва унинг муносиб издоши Лаъл Баҳодир Шастри бундан илгари бажариб келган юксак вазифаларни Сиз ўз зиммангизга олганлигингизни эшитиб, биз ғоят мамнун бўлдик. Уларнинг иккалалари мамлакатларимиз дўстлигини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилдилар, блокларга қўшилмаслик, тинчликни ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш сиёсатини амалга оширмоқ учун куч-қувватларини аямадилар. Яқинда қабул қилинган Тошкент Декларацияси ана шу йўлга монанд келади. Бу Декларация Ҳиндистон билан Покистон халқларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

Сиз Совет Иттифоқида Ҳиндистоннинг таниқли сиёсий ва давлат арбоби сифатида катта ҳурмат қозонгансиз, бинобарин, биз аминмизки, Сиз бошчилик қиладиган ҳукумат Жавоҳарлаъл Неру йўлидан бориб, унинг идеяларини турмушга татбиқ этади.

Сизни мамлакатимизнинг қадрдон дўсти деб билганим ҳамда Сиз билан ўтказган учрашувларимиз ва суҳбатларимизни мамнуният блан эсга олганим ҳолда, ишонч билдириб, шуни айтмоқчиманки, Сиз Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи лавозимида туриб, Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантиришга ёрдам бергайсиз. Бу эса мамлакатларимизнинг манфаатларига хизмат қилибгина қолмай, шу билан бирга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга ҳам ёрдам беражак.

Сизга, Бош Министр хоним, Сизнинг Ҳиндистон миллий экономикасини мустаҳкамлаш, мамлакатнинг тараққиёт йўлида тинч ривожланишини таъминлашдек юксак мақсадларга ҳамда ҳинд халқининг бахт-саодатига қаратилган фаолиятингизда муваффақиятлар тилаймиз. Бу мақсадлар совет халқи ва бутун прогрессив инсоният дилида чуқур хайрихоҳлик туғдирмоқда.

А. КОСИГИН.

Москва, Кремль.
1966 йил 19 январь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ Н. В. ПОДГОРНИЙ ЖАНОБ ОЛИЙЛАРИГА

МОСКВА

Бош Министримиз Лаъл Баҳодир Шастри тўсатдан вафот этганлиги муносабати билан Сиз жаноб олийларининг менга, Ҳиндистон ҳукумати ва халқига юборган мактубингиздан нақадар таъсирланганлигимни сўз билан ифода эта олмайман. Бош Министримизни Тошкентга олиб борган музокаралар Совет ҳукуматининг дўстлиги ва унинг самимий умидлари дилимизда ҳосил этган ишонч туфайли бўлиб ўтди. Бу музокаралар шу қадар муваффақиятли бўлганлигига Совет Бош Министри Косигин жанобларининг тинчлик ва дўстлик манфаатларини кўзлаб, тинмай сарфлаган куч-ғайратлари кўп даражада сабаб бўлди. Совет ҳукуматининг ва халқининг ҳамдардлиги учун Сиздан, раис жаноблари, миннатдормиз ва марҳум раҳбаримизга мамлакатингиздан лутфан кўрсатилган илтифотлар ва иззат-ҳурматлар учун ҳам миннатдормиз. Косигин жаноблари билан Қурбонов жанобларининг тантанали дафн этиш маросимида ҳозир бўлганликлари биз учун катта далда бўлди.

С. РАДХАКРИШНАН.
Ҳиндистон президенти.

Нью-Дели,
1966 йил 17 январь.

АНТОНИН НОВОТНИЙ ВА ИРЖИ ГЕНДРИХ ЎРТОҚЛАР МОСКВАГА КЕЛИШДИ

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотний билан Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Иржи Гендрих ўртоқлар КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан, 19 январда дўстона визит билан Москвага келишди.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

Чехословакиялик меҳмонларни Внуково аэродромида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов, шунингдек Москвада меҳмон бўлиб турган Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Драгомир Кольдер ҳамда Чехословакия Социалистик Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Олдржих Павловский кутиб олишди.

Н. В. ПОДГОРНИЙ БУЮК БРИТАНИЯ ЭЛЧИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Буюк Британиянинг Совет Иттифоқидаги фавқулодда ва мухтор элчиси сэр Жефри Харрисонни унинг илтимосига биноан 19 январда Кремлда қабул қилиб, у билан суҳбатлашди. (ТАСС).

ИНДИРА ГАНДИ — ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ

Индира Ганди 1917 йил 19 ноябрда Оллоҳобод шаҳрида туғилди. Швейцария ва Англияда, сўнгра эса. Шантиникетандаги (Калькутта яқинида) Вишвабхарати ҳинд университетида билим олди. У, 21 ёшида Ҳиндистон миллий конгресси партиясига кирди.

30-йилларда болаларнинг Ванар Сена ташкилотини тузди, шундан кейин студентлар ташкилотларида ишлади.

Индира Ганди ва унинг марҳум эри, прогрессив журналист ва жамоатчи-сиёсий арбоб Фероз Ганди миллий озодлик курашида қатнашганликлари учун инглиз мустамлакачи маъмурлари уларни бир неча бор репрессия қилдилар.

Индира Ганди социал таъминот соҳасида актив иш олиб бормоқда. У, боқимсиз болаларга таълим бериш билан шуғулланувчи «Бал сахайог» марказининг, Оллоҳобод қишлоқ районларида хотин-қизлар ва болаларга таълим бериш билан шуғулланувчи «Камала Нерувидялай» марказининг раиси ва мамлакатнинг турли қисмларида болаларнинг дам олиши учун очилган марказлар — «Бал Бхаван»нинг раисидир.

Индира Ганди Осиё, Европа, Америка мамлакатларига бир неча бор визит билан борди. Совет Иттифоқига бир неча марта келиб кетди. У, ўз отаси Жавоҳарлаъл Нерунинг расмий сафарлари вақтида кўп марта унга ҳамроҳ бўлди. 1959 йилда Ҳиндистон миллий конгресси партиясининг раиси лавозимида бўлди.

Индира Ганди 1955 йилдан буён Ҳиндистон миллий конгресси раҳбар органи-ишчи комитетининг аъзоси, шунингдек шу партия марказий парламент комитетининг аъзосидир. 1964 йилдан буён информация ва радиоэшиттириш министри лавозимида ишлаб келди.

ЛЕНИННИНГ ОТАШИН СЎЗЛАРИ

Граждалар уруши ва чет эл интервенцияси яқинида тамом бўлган эди. 1918 йил апрелида японлар босиб олган Узоқ Шарқ озод қилинди ва совет халқлари оиласига қўшилди.

1918 йилнинг 5 апрелида В. И. Ленин «Правда» редакциясига телефон қилиб, японлар Владивостокни оккупация қилганликларини [illegible] маълум қилганлиги, Совет ҳукуматининг мамлакат аҳолисига мурожаатини менга айтиб турибди, уни шошилинч суратда газетага босиш кераклигини топширганлиги эсимда турибди. Мана [illegible] бир вақтлар бўлган эди. Владивосток ва бутун Узоқ Шарқ бизники бўлиб қолди; 1922 йилнинг 26 октябрида Ленин Узоқ Шарқ республикаси Министрлар Советининг раисини Владивосток озод қилинганлиги муносабати билан табриклади.

Поволжьедаги даҳшатли очлик ҳам унутилиб кетди. 1921 йилда Коммунистик партия янги иқтисодий сиёсатни амалга ошира бошлади, [illegible] ишлар дастлабки [illegible] натижаларни берди. Бироқ, саноат ва транспортдаги вайронагарчилик ҳали жуда катта, энг керакли товарлар йўқ, қишлоқ хўжалиги эндигина [illegible] эди. Империалистик уруш ва граждалар уруши, чет эл оккупацияси, оқ гвардиячилар ва уларнинг хўжайинлари томонидан қилинган [illegible] натижасида халқ хўжалиги алоқалари издан чиқарилган эди.

Аслида ҳамма ишларни бошидан бошлаш керак. 1922 йил 20 ноябрда Москва Советининг пленумида Владимир Ильич Ленин [illegible] ҳақда гапирган эди. Москва Советининг бу пленумида фабрика ва заводларнинг партия активи вакиллари иштирок қилишди.

[illegible] Большой театрда [illegible] Владимир Ильич [illegible] Коминтернининг IV Конгрессида биринчи марта доклад қилиб [illegible] кетди. Ҳар бир киши Владимир Ильичга сиҳат-саломатлик тилагандек ва мен халқаро пролетариатнинг йўлбошчисини яна бир марта кўриб бутун қалбим билан қувондим деб уни ишонтиргандек бўлиб туюлди. Бироқ қарсаклар ва хитоблар ҳам ҳис-туйғуларга эрк бера олмади. Осмонга шапкалар отилиб, ложалардан табрик хитоблари эшитилиб турди, кишилар суянчиқлардан олға томон эгилишиб олган эди.

Владимир Ильичнинг юзида табассум жилваланарди. Унинг табрикларга қандай муносабатда бўлганлиги маълум. У табрикларнинг муқаррар эканлигини билса ҳам ҳамиша уларни малол кўрар эди: табриклар қимматли вақтни олар ва унга шахсан бунинг ҳеч бир кераги йўқ эди.

Аммо бу сафар кишиларнинг чеҳраларига шодлик билан термуларди. Мен саҳнага яқин жойда, оркестр орқасида ўтирар эдим, бу жойни Москва Совети ва Москва шаҳар партия комитети газетаси — «Рабочая Москва» газетасининг вакили сифатида эгаллашга муяссар бўлгандим. Шунинг учун ҳам Лениннинг сиймосини яқиндан кўриб турардим.

Мана, гулдурос қарсаклар секин-аста босилди ва Ленин сўзлай бошлади. Сукунат чўкди. Аслини олганда бу нутқ-васият эди.

Ленин мамлакатнинг ташқи ва ички аҳволига характеристика беришга ва шундан келиб чиқадиган вазифаларга кўчишдан аввал ўр[illegible]

[illegible] **кирит[illegible] керак»** [illegible] сўзларини айниқса гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар, зотан залда ўтирганлар Совет ҳокимиятини машаққатли курашда ўрнатган ва ҳимоя қилган кишилар эди, ахир.

Ленин биз **куч-қувватимизни йиғиб, олға томон яна ҳам жадалроқ ҳаракат қилмоғимиз керак**, деди. Янги вазифаларнинг қийинлиги шундан иборатки, буржуазияни унинг қуроли билан маҳв этишни ўрганиб олиш керак. Бунинг учун моҳир, тадбиркор, «савдо-сотиқ қила билишга ҳам қодир, бойлик орттиришга ҳам, иқтисодий аҳволнинг қийинчиликларидан чиқа билишга ҳам қодир» бўлиш керак.

ЛЕНИН

Устоз, қанча-қанча шеърлар
атадим Сизга!
Аммо қанча шеър ёзмайин,
бари бир оз, оз.
Умрингизни ҳаммасини бердингиз
бизга...
Юз дона шеър ёздим мен ҳам —
юракдан, устоз!
Юз бирини яна ёздим. Сизга —
қалб, умрим!
Сизга десам булоқ энан —
туғанмас шеърим.

Тўлқин РАЖАБИЙ.

Муваффақиятларимизни ошиқча мақташга ҳар қандай уринишни ўзига ёт деб билган Ленин коммунистларни мақтончоқликдан эҳтиёт бўлишга даъват қилди. Партия олдида турган амалий йўл партияни янги шароитда кенг омманинг меҳр-муҳаббатини қозониш соҳасидаги ишларни давом эттиришга ўргатиши лозим. Ленин қилаётган ишларимиз натижасида меҳнаткашларнинг кўпчилиги: «Сиз ўзингизни мақтаётганингиз йўқ, балки сизни биз мақтаяпмиз, сиз шундай яхши натижаларга эришдингизки, бу натижалардан кейин эскиликка қайтишни бирон бир оқил одам ҳеч қачон ўйлаб ҳам кўрмайди, деб биз айтяпмиз» десин деб Ленин яна мақтончоқликдан эҳтиёт бўлишга даъват қилди.

«Биз, деган эди Владимир Ильич, социализмни кундалик муҳитга олиб кирдик...» ва у ўз нутқининг охирида бу вазифа «Ҳар қанча қийин, ҳар қанча янги бўлсада... ва бизга ҳар қанча қийинчиликлар келтирсада — биз ҳаммамиз биргалашиб, эртага бўлмаса ҳам, бир неча йил ичида... бу вазифани ҳар нима қилиб бўлса ҳам бажаражакмиз, НЭП Россияси социалистик Россияга айланади» деб ишонч билдирганида унинг сўзлари шундай гулдурос қарсакларга қопландики, Большой театрнинг томошабинлар залида ҳамма нарса қулаб кетадигандек, ваҳима босиб кетди.

Лениннинг юзига яна табассум югурди, мен яқин ўтирганим учун унинг юзи марвариддек майда тер доначалари билан қоплангганлигини яхши кўриб турдим. Бу нутқни у ғайри инсоний бир жасорат топиб сўзлади Унинг гениал ақл-заковати қон томирларининг касал бўлишига қарамай, гоят катта ишни бажарди ва келажагимизни, совет мамлакатининг вазифаларини буюк башорат билан яна бир марта ёритиб берди. Ленин хушфеъллигидан ҳамма шоду-ҳуррам эди. Залдагилардан ҳеч ким ва эҳтимолки, Лениннинг ўзи ҳам унинг бу нутқи охирги нутқ, биз бундан буён ҳаммамизга шунчалар азиз ва яқин ҳамда тирик Лениннинг қиёфасини ҳеч қачон кўришга муяссар бўлмаймиз ва унинг олға, коммунизмга чорловчи ҳаяжонли, оташин сўзларини эшитолмаймиз, деб ўйламаган бўлса керак.

Е. ЯМПОЛЬСКАЯ,
1917 йилдан КПСС аъзоси.

В. И. Ленин октябрь кунларида Қизил гвардиячилар билан бирга. РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби П. Васильев чизган расм. (ТАСС фотохроникаси).

КРЕМЛДА В. И. ЛЕНИНГА ҲАЙКАЛ

Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги муносабати билан Кремлда В. И. Ленинга салобатли ҳайкал ўрнатилади. Ана шу монументнинг конкурсга тақдим этилган лойиҳалари виставкаси москваликлар орасида жуда катта қизиқиш туғдирди. Бу виставка Москва шаҳар ижроия комитетининг архитектура-планировка бош бошқармаси залида очилди.

В. И. Ленинга ўрнатиладиган ҳайкал лойиҳалари 17 январда жамоатчилик ўртасида муҳокама қилинди. Залга рассомлар, ҳайкалтарошлар, архитекторлар, Владимир Ильични яхши таниган кекса большевиклар, жамоат ташкилотлари ва илмий муассасаларнинг вакиллари тўпланишди. СССР Маданият министрлиги тасвирий санъат ва ёдгорликларни қўриқлаш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари А. Халтурин конкурсга 57 лойиҳа тақдим этилганлигини айтди.

Сўзга чиққан нотиқлар Владимир Ильичга ўрнатиладиган ҳайкалнинг ҳайкалтарош, Ленин мукофоти лауреати Г. Иокубонис, ҳайкалтарош Ленин мукофоти лауреати М. Аникушин, СССР халқ рассоми М. Манизер, Украина ССР халқ рассоми В. Бородай, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. Нерода ва бошқалар томонидан яратилган лойиҳаларидаги ижобий томонларни кўрсатиб ўтишди.

Авторлар В. И. Ленин ҳайкалини Кремлга жойлаштириш борасида ўз олдиларига қўйилган вазифани турлича ҳал қилиб, уни архитектура ансамбли билан яхши боғлай олганлар. Гениал доҳий, устоз, мутафаккир, буюк инсонпарвар улуғ Ленин образини авторларнинг ҳар қайсиси ўзига хос равишда очиб берган.

(ТАСС мухбири).

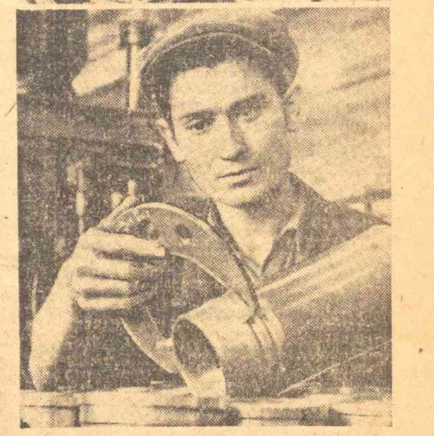

Самарқанддаги «Кинап» заводида кичик ҳажмли «ВУК-50» маркали кино аппаратларининг янги нусхасини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. 15 йилдан буён шу корхонада баракали меҳнат қилиб келаётган донгдор ишчи Ҳамроқул Каримов аппаратларнинг кўп нусхада ишлаб чиқарилишини йўлга қўйишда актив қатнашди. Юқоридаги суратда: ўртоқ Ҳ. Каримов. Самарқанд шаҳар корхоналарида бундай жонкуяр кишилар жуда кўп. Пастдаги суратда кўриб турганингиз Райим Ҳамроев бўлади. У. «Красний двигатель» заводи коллективининг съезд олди мусобақасида яхши натижаларга эришмоқда. Смена нормаларини 1,5 баравар ортиғи билан адо этяпти.

В. Сироткин фотолари.

ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

КИШИЛАРГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

Яқинда бўлиб ўтган Самарқанд шаҳар партия конференциясида гап асосан коммунистик меҳнат учун курашнинг оташин ташаббускорлари — коммунистлар ҳақида борди.

Сафига 12 мингга яқин коммунистни бирлаштирган шаҳар партия ташкилоти ўз олдида турган сиёсий-хўжалик вазифаларни бажариш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасида бир қанча ютуқларни қўлга киритди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан етти йиллик топшириқлари ўтган йил сентябрь ойида бажарилиши билан бир қаторда, мамлакатга пландан ташқари 63,7 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилди.

Шаҳар саноат корхоналарида техника тараққиёти, илғор технологияни жорий этиш борасида яхши ишлар қилинди.

Лекин саноат корхоналарида мавжуд резервлар ҳали тўла ишга солинмаётир. Имкониятлардан етарли фойдаланилмаяпти. Масалан, пойафзал фабрикасида ишлаб чиқариш қувватидан бор-йўғи 64 процент фойдаланилди. Ўтган йилнинг ўн бир ойи давомида 13 корхона маҳсулот ишлаб чиқариш эвазига фойда олиш планини бажармади. Самарқанд пахта заводида 567 минг сўм фойда кўриш планлаштирилгани ҳолда, 820 минг сўм зиён келтирилди. Бу фактлар мазкур корхоналарнинг партия ташкилотлари, шаҳар партия комитети ишлаб чиқаришнинг ана шу томонларига алоҳида эътибор бермаётганини кўрсатиб турибди.

Қурилиш ташкилотлари ишида ҳам катта камчиликлар бор. Қурувчи кадрлар билан ишлаш талабга жавоб бермайди. 703 «УНР»да (бошлиғи З. И. Зильбер) бултур 361 киши ишга қабул қилиниб, 372 киши бўшатиб юборилган. Бу одамлар билан ишлай билмасликнинг, уларнинг қалбига йўл топа олмасликнинг оқибати албатта.

Одамлар билан ишлаш, уларга ғамхўрлик қилиш партия ташкилотларининг жонажон вазифасидир. Бу соҳада анча ишлар қилинганлиги сир эмас. Бироқ, баъзи корхоналарнинг раҳбарлари одамлар тарбияси масаласида катта хатоликларга йўл қўймоқдалар. 67-автобаза директори ўртоқ П. И. Ивлев талтайиб кетган. Кишилар билан самимий муомила қилишга эринади. Бўлмаса, у сўнгги бир йил давомида базадаги 853 кишидан 407 тасига маъмурий жазо берармиди?! Бу, кишилар тақдирига менсимай қараш эмасми?!

Делегатлардан «Красний двигатель» заводи партия комитетининг секретари В. Китаин, «8-Март» фабрикаси ишчилар комитетининг раиси С. Бахтиёрова, суперфосфат заводи аппаратчиси А. Безазиев, 150-қурилиш тресви бошқарувчиси И. Урецкий, Самарқанд Давлат университети ректори В. Абдуллаев ва бошқа ўртоқлар шаҳар партия комитети ишида йўл қўйилган айрим камчиликларни танқид остига олиш билан бирга, шу нуқсонларни тугатиш ва партия ташкилотлари ишини янада жонлантириш тўғрисида фойдали мулоҳазалар билдиришди.

Самарқанд шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг секретарлари қилиб О. Умаров, В. Коробко, В. Ҳамидов ўртоқларни сайлади.

Л. ЭРГАШЕВ,
С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЯНГИ УФҚЛАР САРИ

Ўтаётган партия конференцияларида муайян давр ичида қилинган ишларга якун ясалиб, келажак режалари белгилаб чиқилмоқда. Республикамиз пойтахти районларида ўтаётган партия конференциялари ҳақида ҳам ана шу фикрни айтиш мумкин. Конференция делегатлари ишлаб чиқариш коллективларининг, партия ташкилотларининг фаолиятига конкрет ёндошиб, муваффақиятларни қайд қилиш билан бирга, партиявий ишда йўл қўйилган айрим камчиликларни ҳам рўй-рост танқид қилишяпти. Чунончи, Ленин район партия ташкилотининг конференцияси делегатларнинг актив иштироки, танқид ва ўз-ўзини танқид белгиси остида ўтди.

Район партия комитетининг биринчи секретари В. Окунскийнинг ҳисобот докладида ҳам, музокарада қатнашган делегатларнинг нутқларида ҳам район меҳнаткашларининг коммунистик етти йиллик топшириқларини бажаришдаги фидокорона меҳнати, бошланғич партия ташкилотлари, коммунистларнинг омма ўртасидаги ташкилий-тарбиявий ишларининг ижобий натижалари алоҳида кўрсатиб ўтилди.

Ленин районининг меҳнаткашлари партия ташкилотларининг етакчилигида жонажон партиямизнинг XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, етти йиллик планни муваффақият билан адо этдилар. Бултурнинг ўзида саноат ишлаб чиқаришининг умумий миқдори 1,8 марта ортди, пландан ташқари 41 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Етти йиллик мобайнида район корхоналарида қарийб 60 та поток ва автоматик линиялар ишга туширилди, 2 мингдан ортиқ юқори унумли ускуналар ўрнатилди. Етти йилликка белгиланган меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулот таннархини арзонлаштириш бўйича топшириқлар ҳам муваффақият билан адо этилди.

Конференцияда таъкидлаб ўтилишича, ҳисобот даври мобайнида районда партиявий-ташкилий ишлар анча яхшиланди, бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш билан, кишилар тарбияси билан чуқурроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Сўзга чиққан кўпгина делегатлар коммунистик тарбия масалаларига алоҳида тўхталиб ўтдилар. Масалан, 175-мактаб ўқитувчиси Губарева, Октябрь революцияси номли завод коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Едгоров, район комсомол комитетининг секретари Ризаев ўртоқлар ёшларни революцион традициялар руҳида тарбиялаш, коммунистларнинг ролини ошириш ҳақида гапирдилар.

Район партия комитетининг пленуми бўлиб, унда ўртоқ **В. Окунский** район партия комитетининг биринчи секретари қилиб, **Ш. Ҳасанбоев**, **М. Лебединская** ўртоқлар эса райком секретарлари қилиб сайландилар. Ленин райони партия конференциясида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари **В. Г. Ломоносов**, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **А. С. Пономарев**, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари **В. С. Скребнев** ўртоқлар қатнашди.

Октябрь район партия конференцияси партиявий ишнинг ленинча усуллардан кенг фойдаланиш, омма орасида тарбиявий иш форма, методларини такомиллаштириш ҳақида қизғин фикр олишув билан ўтди. Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Содиқовнинг ҳисобот докладида ҳамда конференция делегатларининг нутқларида район саноат корхоналари, бошқа коллективлар эришган ютуқлар батафсил қайд қилиб ўтилди. Дарҳақиқат, Октябрь райони меҳнаткашлари ўтган йили айниқса яхши кўрсаткичларга эришдилар. Йиллик план 23 декабрдаёқ бажарилди. Планга қўшимча равишда 6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Саноат маҳсулоти миқдори бир йил ичида 6,7 процент, меҳнат унумдорлиги 11 процентга ошди. Айниқса пойафзал фабрикаси, шойи тўқиш фабрикаси, чинни заводи яхши кўрсаткичларга эришди. Қурилиш ташкилотларининг фаолияти ҳам ибратлидир. Етти йилликнинг сўнгги йилида улар 354, 377 квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширишди.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари партиявий-ташкилий ҳамда оммавий-сиёсий ишларнинг таъсирчанлигини, самарасини ошириш борасида бир қатор ижобий муваффақиятларга эришдилар. Район коммунистларининг сафи янада ўсди. Ўтган йилнинг ўзида КПСС аъзолигига 1.001 киши, КПСС аъзоси кандидатлигига эса 700 киши қабул қилинди. Уларнинг қарийб 80 проценти моддий бойликлар ишлаб чиқаришда банд. Шу билан бирга конференция район партия комитети, айрим бошланғич партия ташкилотлари фаолиятидаги камчиликларни очиб ташлади. Масалан, хўжалик буюмлари, кровать заводлари, Охунбобоев номли ва ўйинчоқ тайёрловчи фабрикаларининг партия ташкилотлари ўз коллективларида ишлаб чиқаришга, кишилар тарбиясига яхши таъсир ўтказолмаётирлар. Уларнинг фаолиятида янгилик излаш, ишлаб чиқариш резервларини дадил ишга солиш, коммунистларнинг шахсий намуна кўрсатиб ишлашига эришиш учун интилиш сезилмайди. Шунингдек, 159-қурилиш тресви партия ташкилоти (секретари ўртоқ Исҳоқов) қурилиш сифатини яхшилаш, объектларни ўз вақтида топшириш ҳақида кам қайғиради. Бу ерда маблағлар бир неча объектга сочиб юборилган. Натижада янги қурилишларни фойдаланишга топшириш пайсалга солиняпти.

Конференция қатнашчилари бундан ташқари яна кўп камчиликлар ҳақида гапиришди. Шуниси ибратлики, улар камчиликларни шунчаки қайд қилиб қўймай, уларни тузатиш ҳақида қимматли фикр, мулоҳазалар билдиришди. Район саноатининг келажаги, перспективалари ҳақида фойдали таклифлар айтилди.

Район партия комитетининг пленумида ташкилий масала кўрилди. Ўртоқ **Т. Содиқов** район партия комитетининг биринчи секретари, **Т. Маришев, Х. Ёқубжонова** ўртоқлар райком секретарлари қилиб сайландилар. Конференция ишида Ўзбекистон компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **Р. Нишонов** қатнашиб, нутқ сўзлади.

Куйбишев район партия конференцияси ҳам қизғин ўтди. Унда район саноати коллективларининг ўтган етти йилликда эришган муваффақиятлари, ўтган ҳисобот даври ичида район партия комитети ҳамда бошланғич партия ташкилотлари фаолиятида юз берган ютуқ ва камчиликлар тўғрисида гап борди. Шунингдек, район саноатини янада тараққий эттиришга қаратилган қарор қабул қилинди. Район партия комитетининг пленумида эса ташкилий масала ҳам кўрилиб, унда ўртоқ **О. Акромов** район партия комитетининг биринчи секретари, **А. Шчербаков, Н. Пискорская** ўртоқлар райком секретарлари қилиб сайландилар. Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. Абдураззоқов** иштирок этди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ П. П. ЯЗИКОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АГРОНОМ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Қишлоқ хўжалиги соҳасидаги кўп йиллик ва самарали илмий фаолияти учун Ленин орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти (СоюзНИХИ)нинг старший илмий ходими ўртоқ Петр Потапович **Язиковга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.
1966 йил 20 январь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. А. КОЧЕТКОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АГРОНОМ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Қишлоқ хўжалигидаги ва хусусан республика пахтачилигини ривожлантириш соҳасидаги кўп йиллик ва самарали иши учун Сирдарё областидаги 3-«Боёвут» совхозининг бош агрономи ўртоқ Алексей Алексеевич **Кочетковга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.
1966 йил 20 январь.
Тошкент шаҳри

ЧОРВАЧИЛИК ЯНАДА РИВОЖЛАНАДИ

Бойсун Сурхондарё областида янги ташкил этилган чорвачилик райони ҳисобланади. Яқинда район партия ташкилотининг ташкилий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда область партия комитетининг Бойсундаги ташкилий бюро раиси ўртоқ Х. Холиқов «КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини бажаришда район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида» доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда 13 киши қатнашди.

* * *

Район партия ташкилотининг биринчи пленуми бўлди. Пленумда Бойсун район партия комитетининг биринчи секретари қилиб Х. Холиқов, секретарлари қилиб В. П. Шликов, Р. Пирназарова ўртоқлар сайландилар.

Н. МУРОДОВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

КОММУНИЗМ ВА ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ

А. ЛЕОНТЬЕВ,
СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси

Буржуазиянинг ағдариб ташланиши ишлаб чиқарувчи кучларни ғоят даражада ривожлантириш имконини очиб беражагини В. И. Ленин Октябрь арафасида башорат қилган эди. «Биз ҳозирдаёқ ишлаб чиқариш кучларининг ривожланишига капитализмнинг ҳаддан ташқари **тўсқинлик қилаётганини**, ҳозирги эришилган техника базасида кўп нарсаларни ривожлантириш мумкин эканлигини кўриб, тўла ишонч билан айта оламизки, капиталистларни экспроприация қилиш, кишилик жамиятининг ишлаб чиқариш кучларини ғоят даражада ривожлантиришга муқаррар равишда имкон беради. Лекин бу ривожланишнинг қандай тезлик билан илгарилашини, у меҳнат тақсимоти билан алоқани узишга, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги қарама-қаршиликни йўқ қилишга, меҳнатни «турмушнинг биринчи эҳтиёжига» айлантиришга қандай тезлик билан бориб етишини биз билмаймиз ва била **олмаймиз ҳам»** (В. И. Ленин, Асарлар, 25- том, 517-бет).

Мамлакатимизда социализм ғалаба қозониши билан унинг ишлаб чиқарувчи кучларини Ленин олдиндан кўрганидек, ғоят даражада ривожлантириш ҳақиқий факт бўлиб қолди. Совет экономикаси ўсиб, жуда катта кучга айланди ва у эндиликда КПСС Программаси илгари сурган энг мураккаб вазифаларни ҳал этишга қодирдир. Ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришда қўлга киритилган муваффақиятлар уларни бундан буён ҳам ғоят даражада ўстира бориш, коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишнинг мустаҳкам старт майдончаси бўлиб қолди. Бу мақсадга эришиш — экономикани шунчаки миқдор жиҳатдан юксалтиришнигина эмас, балки техниканинг тез тараққий эттирилиши асосида экономиканинг ривожланишида янги сифат босқичига эришишни талаб этади.

КПСС совет халқининг куч-ғайратини коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этишга йўллаш билан кейинги вақтда мамлакат халқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида илмий жиҳатдан асосланган конкрет тадбирларни ишлаб чиқди. Совет экономикасини юксалтириш, халқнинг моддий ва маданий эҳтиёжларини қаноатлантириш ишида социализмнинг афзалликларини тўла равишда рўёбга чиқариш зарурлиги партия Марказий Комитети март ва сентябрь (1965 йил) Пленумларининг қарорларида алоҳида уқтириб ўтилди.

Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш учун КПСС хўжаликни юритишнинг ленинча принципларини ижодий ривожлантирмоқда, ҳозиргача тўпланган амалий тажрибага асосланиб, бу принципларнинг мазмунини бойитмоқда, бу принципларни жорий этиш методларини иқтисодий қурилишнинг янги талабларига мослаштирмоқда. Шу билан бирга, партия техникани жадалроқ тараққий эттириш учун энг қулай шарт-шароитлар яратишга жуда катта аҳамият бермоқда.

Халқ хўжалик планларини илмий-техника тараққиётининг истиқболларини тўла ҳисобга олиб тузиш зарурлиги КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларида уқтириб ўтилди. Илм-фанга асосланиб тузилган планлар социализмнинг иқтисодий қонунларига риоя қилиниб, реал ва аниқ ҳисоб-китобларга асосланмоғи керак. Пленум қарорида кўрсатиб ўтилганидек, хўжаликни юритишнинг янги системаси ишлаб чиқаришнинг самаралилигини оширишни, меҳнат унумдорлигини юксалтиришни, капитал маблағлар ва асосий ишлаб чиқариш фондларининг қопланишини кўпайтиришни, қатъий иқтисодий тежамга риоя қилишни, ошиқча ва унумсиз харажатларни бартараф этишни, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини бутун чоралар билан ривожлантиришни таъминлаш мақсадини кўзда тутади.

Партия саноат ходимларидан маҳсулот сифатини ошириш учун кескин кураш олиб боришни талаб қилмоқда. Халқ моддий фаровонлигининг юксалиши шунга олиб келмоқдаки, аҳолининг юксак сифатли истеъмол товарларига талаби ортиб бормоқда. Шу билан бирга, техника тараққиётига, ишлаб чиқаришнинг самаралилигига ишлаб чиқариш воситалари бўлиб хизмат қиладиган маҳсулот турларининг сифатини қатъиян яхшиламай туриб эришиб бўлмайди. Гап станок ва машиналарнинг пишиқлиги, узоқ хизмат қилиши ва ресурсини, прибор ва асбобларнинг аниқлигини, химиявий маҳсулотларнинг тозалигини ошириш устида ва ана шу кабилар устида боряпти. Гап сўнгра, эски ускуналар ишлаб чиқаришни станок ва машиналарнинг энг такомиллашган турлари билан ўз вақтида алмаштириш устида, хом ашё ва материалларнинг энг самарали янги турларини қўллаш устида, ишлаб чиқариш технологиясини муттасил такомиллаштира бориш устида боряпти. Фақат ана шундай шароитдагина, техникани муттасил тараққий эттира бориш асосидагина коммунизмнинг моддий-техника базасини муваффақиятли барпо этиш мумкин.

* * *

Илм-фанни ишлаб чиқариш билан узвий равишда қўшиш заминида техникани тез тараққий эттириш кишилар ишлаб чиқариш фаолияти ҳамма турларининг қиёфасини ҳам ўзгартиради. Шу билан бирга, мамлакатни тўла электрлаштириш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс автоматлаштириш, қишлоқ хўжалигини химиялаштиришдан иборат бир-бирига боғлиқ бўлган учта процесс ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Бу учта процесс ҳозирги илмий-техника революцияси оқими илдамлаб бораётган асосий ўзанлар саналади.

Социализм электрлаштириш очиб бераётган бениҳоя имкониятларни рўёбга чиқаришга қодирдир. Узоқ давом этган — аввал империалистик уруш, сўнгра эса граждалар уруши натижасида Совет мамлакати бошидан кечирган иқтисодий вайроналик шароитидаёқ В. И. Ленин: **«Совет тузуми заминида электрлаштириш бизнинг мамлакатимизда коммунизм асосларининг узил-кесил ғалаба қилишига олиб келади»** (В. И. Ленин, Асарлар, 30-том, 399-бет), деб хулоса чиқарган эди. Лениннинг бу ибораси хўжалик қурилишининг аниқ программасини белгилаб берди.

Совет халқи коммунизм сари бориб, мамлакатни ёппасига электрлаштиришнинг ленинча программасини тўла амалга ошириш учун курашмоқда. Ҳозирги босқичда бизнинг халқ хўжалик планларимиз энергетика қувватларини янада тезроқ ўстириш, электр энергияси ҳосил қилишни кўпайтириш, меҳнатни энергия билан таъминлашни ошириш, СССРнинг ягона энергетика системасини барпо этиш, мамлакат энергетика балансини анча илгари силжитишни, фақат саноатнигина эмас, шу билан бирга қишлоқ хўжалиги, транспорт, турмушни электрлаштириш чораларини, атом энергиясидан саноатда фойдаланиш, келажакда эса термоядро энергиясидан саноатда фойдаланишни ўзлаштиришни кўзда тутади.

ЖАНГОВАР ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҲАЁТИДАН

МАНЗУР ФИЛЬМЛАР

Бўлинмамизда жангчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришларига алоҳида эътибор берилмоқда. Солдатлар учун қизиқарли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилади. Шунингдек, турли кинофильмлар тез-тез намойиш қилиниб турилибди.

Яқинда намойиш қилинган «Ўзбекфильм» картиналари бўлинмамиз солдатларига айниқса манзур бўлди.

А. МАМАДАЛИЕВ.

ҲАЛОЛЛИК

Мен қўшни Қозоғистон республикасининг Қизил Ўрда шаҳрида ўзимнинг Ватан олдидаги бурчимни барча миллат фарзандлари қаторида сидқидилдан ўтамоқдаман. Яқинда мени кўргани бу ерга отам, ака-укаларим келишди.

Улар ўша куни Ўзбекистонга қайтиб кетишга қарор қилишди. Бунинг боисини сўрадим.

— Ўғлим, сенинг олдингга келаётганимизда Тошкент вокзалига тушдик,—деб гап бошлади отам.— Поездни кутиб дам олиб ўтиргандик. Сизлардай бир солдат йигит келиб:

— Отахон, мана шу чамадонимга қараб туринг, — деб илтимос қилди.

— Ҳа, майли болам, — деб рози бўлдим. Йигит билет олгани кассага кетди. Шу пайт аканг жўнаш олдида турган Тошкент — Москва поездига билет олиб келиб қолди. Бу орада радиоузелдан поезднинг жўнаши эълон қилинди. Йигитни тополмай, чамадонни олиб келавердик.

Ҳаммамиз бир маслаҳатга келиб чамадонни очишга қарор қилдик. Чамадон совғалар билан лиқ тўла эди. Шуниси қувончлики, совғаларнинг орасида солдат йигитларнинг ота-оналари ва ака-укаларига йўллаган мактублари ҳам бор эди. Уларнинг кўпчилигини ўқидик. Солдатлар ўз совғаларини файзободлик О. Бадаловдан бериб юборганликларини таъкидлаганлар.

Отам ва ака-укам эрталаб Фарғонага қараб йўл олишди.

Яқинда мен укамдан хат олдим. Укам ўз мактубида чамадонни эгасига топширганликларини қувонч билан ҳикоя қилган. Хатни ўқиб қалбим отам ва жигарларимнинг ҳалолликларидан фахрланиш ҳиссига тўлди.

П. РАҲМОНОВ.

МОҲИР МЕХАНИК

Бизнинг бўлинмамизда Иттифоқимиздаги турли миллат фарзандлари, турли касб эгалари хизмат қилишади. Лекин бу ерда уларнинг асосий бурчи севимли Ватанимизнинг бепоён чегараларини ҳушёр туриб қўриқлашдир. Ана шу ватанпарварлик ишига муносиб ҳисса қўшаётганлардан бири — ўзбекистонлик Чориқул Шарипов.

Чориқул Шарипов Ватан олдидаги ўз бурчини аъло ўтамоқда. Меҳнатсеварлиги, интизомлилиги билан сафдошларига намуна бўлмоқда.

С. ФАЛИН.

* * *

Шунингдек, оддий солдатлардан Б. Ҳайитов, Х. Бекназаров, В. Умаров, В. Тўраев, Т. Қамбаров, Ж. Боймирзаев, Э. Юсупов, ефрейтор Шуҳрат Парпиев ва бошқа ўртоқларнинг редакцияга йўллаган мактубларида ҳам Ватанимиз посбонлари ҳаётидан қизиқарли воқеалар ҳикоя қилинган.

ДЕҲҚОН ДАРСХОНАСИ

Ҳозирги деҳқончиликни фан ва агротехника билимларисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Чунки, ҳосил етиштиришда илғор агротехникани чуқур эгаллаш, ерни билиб ишлаш энг зарур шартлардан бўлиб қолди.

Колхозимиз 1962 йили ҳар гектар ердан бор-йўғи 13 центнердан пахта топширган. Даромад жуда кам бўлган. Биз бунинг сабабларини синчиклаб ўргандик. Аввало агротехникада шаблонга қарши курашдик, экин майдонлари зах, шўрхок бўлганини эътиборга олиб, унинг ирригация-мелиорация ҳолатини яхшилаш, техникага таяниб иш кўришни ўз олдимизга асосий мақсад қилиб қўйдик. Вертикал зовурлар қазиб, сизот сувларни қочирдик. Сўнгра минерал ва маҳаллий ўғитлардан белгиланган миқдорда фойдаландик. Айниқса кузги шудгорлашга алоҳида эътибор берилди. Илгари маҳаллий ўғитдан ёмон фойдаланилар эди. Шудгор олдидан ерга мумкин қадар кўпроқ органик ўғит соладиган бўлдик.

Бу муҳим тадбирлар ўз самарасини кўрсата бошлади. 1964 йили ҳар гектар ердан 24,6 центнердан пахта олдик. Ўтган йил эса ҳосилдорлик 29,3 центнерга етди.

Пахтачилик бир қадар изга тушиб олгач, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти хўжаликнинг бошқа соҳаларини ҳам бир меъёрда ривожлантириш чораларини кўра бошлади. Ҳар бир соҳага кадрларни билиб, танлаб қўйди. Шундан сўнг колхозда уч йиллик агротехника мактаби ташкил этдик. Бу дарсхона 1964 йил февраль ойида ўз ишини бошлаб юборди. Агротехника мактабига участка раҳбарлари, агрономлар, бригада бошлиқлари, энг яхши механизаторлар, табелчилар — ҳаммаси бўлиб 78 киши жалб этилди.

Агротехника мактабига колхоз бош агрономи раҳбарлик қилади. Машғулотлар ҳафтада бир марта — чоршанба куни ўтказилади. Ўтган темалар юзасидан амалий машғулотлар бўлади. Чунончи, «Зах ерлар сувини қочириш — ҳосилдорликни ошириш гарови» деган темада ўтказилган лекциядан сўнг тингловчилар далага таклиф этилди. Ер ости сувлари юза жойлашган бригадаларнинг карталари кўздан кечирилди. Тупроқ қатламидаги шўрнинг миқдори, унинг зарарлари ўрганилди. Бу, ҳаммада катта қизиқиш уйғотди. Зах ерларда 32 километр узунликда вертикал зовурлар қазилди ва сизот сувлар қочирилди. Ана шу ерларнинг ҳар гектаридан олинган ҳосил сўнгги икки йил ичида уч баравар кўпайди.

«Минерал ўғит — ерга дармон», «Ер — хамир, ўғит — хамиртуруш», «Ўғитни исроф қилиш — ҳосилга зарар» каби темаларда олиб борилган машғулотлар ҳам бевосита далада ўтказилди. Шундан сўнг бригада бошлиқлари минерал ўғитлардан яхшироқ фойдаланадиган бўлдилар. Экин майдонларини шудгорлашдан олдин гектарига 400-450 килограммдан суперфосфат солиш одат тусига кирди.

Агротехника мактаби ғўза парвариши даврида ўз ишини далага кўчирди. Назария билан практика бир-бирига қўшиб олиб борилганлиги туфайли культивация, суғориш ва озиқлантириш ишлари вақтида сифатли ўтказилиб, пахта ҳосилини оширишга катта ёрдам берди. Биринчи озиқлантириш 10 майда бошланиб, 25 майгача тугалланди. Бунда ҳар гектарига 200 килограмм минерал ўғит 300 килограмм гўнгга аралаштириб солинди. Озиқлантириш даврида агротехника мактаби тингловчиларининг ҳаммаси далада бўлишди, ишнинг сифатини текшириб кўришди. Иккинчи озиқлантириш 10 июлгача тугалланди. 250 килограмм аммиакли селитра 200 килограмм суперфосфатга аралаштириб солинди. Озиқлантириш тўғрисидаги лекциялар ҳам бевосита далада бўлди.

Ғўзани суғориш даврида ҳам лекция ва суҳбатлар бригадалар далаларида ўтказилди. Суҳбатни суғориш усталари Баҳриддин Нормуродов, Зубай Гадоев, Неъмат Аҳмедов ўртоқлар олиб бордилар. Улар ўз тажрибаларини сўзлаб, нима иш қилаётганликларини тингловчиларга кўрсатиб бердилар. Бу эса ҳамма жойда сувдан тежаб, унумли фойдаланиш, экинни оз сув билан оби-тобида қондириб суғориш имконини берди.

Бир машғулотда «Бир килограмм соф азот ҳисобига қанча пахта етиштириш мумкин» деган тема юзасидан қилинган лекция катта мунозаранинг бошланишига сабаб бўлди. Тингловчилар ҳар 100 килограмм аммиакли селитрада 16-17 процент, ҳар 100 килограмм суперфосфатда 33-34 процент соф азот борлиги ҳақида аниқ тушунча ҳосил қилдилар. Ҳар бир бригадир соф азот ҳисобига кўпроқ пахта етиштириш учун ўзаро мусобақалашди. Ўшандан буён бу тема асосий масалалардан бири бўлиб қолди.

Агротехника мактаби тингловчилари ҳар бир килограмм соф азот ҳисобига мумкин қадар кўпроқ пахта етиштириш учун тинмай курашяптилар. Масалан, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Ражаб Мерганова бошчилик қилаётган бригада бир килограмм соф азот ҳисобига 21 килограммдан пахта топширди. Колхозда агротехника мактаби ташкил этилганидан буён ҳар бир килограмм соф азот ҳисобига етиштирилаётган ҳосил йил сайин кўпайиб боряпти. Агар 1963 йили ҳар килограмм соф азот ҳисобига 8,5 килограммдан, 1964 йилда 11,5 килограммдан пахта етиштирилган бўлса, ўтган йили ўртача 15,6 килограммдан «оқ олтин» етиштирилди.

Агротехника мактаби тингловчилари яна бир ажойиб ташаббусни бошлаб бердилар. Пахта майдонлари уч қисмга бўлинди. Буларга маҳаллий ўғит табақалаб солиняпти. Чунончи, 1965 йили 764 гектар майдоннинг ҳар гектарига 10-12 тоннадан гўнг солинди. 1966 йилда эса 874 гектар ернинг ҳар гектарига шунча миқдорда гўнг сепилади. 1967 йил давомида эса қолган 862 гектар ернинг ҳар гектари 10-12 тоннадан гўнг билан тўйдирилади. Шундай қилиб, колхозда 1967 йил охирига қадар барча пахта майдонлари маҳаллий ўғитга тўла қондирилади. Бу тадбирни Самарқанд область партия комитети маъқуллади. Бошқа хўжаликлар ҳам бизнинг ишларимиздан ўрнак олаётганликларидан мамнунмиз.

Агротехника мактабида фақат колхоз раҳбарлари, агрономлар, зоотехниклар, бригада бошлиқлари эмас, бошқа мутахассис, раҳбарлар ҳам лекция-суҳбатлар ўтказиб турадилар. Каттақўрғон район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош агрономи А. И. Гололобов, Ўзбекистон КП Каттақўрғон район комитетининг биринчи секретари С. Тўқлиев ва бошқа ўртоқлар колхозимизга тез-тез келиб туришади, улар махсус темалар бўйича тайёрланиб, лекция ва суҳбатлар уюштиришади.

Агротехника билимларини пухта ўрганаётганлигимиз яхши самаралар бермоқда. Бундан икки йил илгари қолоқ ҳисобланган хўжалигимиз ҳозир иқтисодий жиҳатдан бақувват бўлиб қолди. Ўтган йили давлатга 7.267 тонна пахта сотдик. Колхознинг умумий даромади 3,5 миллион сўмдан ошиб кетди. Ҳар иш кунига 5 сўмдан пул тақсимлаяпмиз. Бу, 1962 йилдагига нисбатан қарийб 3,5 сўм кўпдир.

Агротехника мактабида машғулотларни планли равишда олиб боряпмиз. Бу йилги машғулотни ўтган йилнинг 7 декабрида бошлаган эдик. Дастлабки машғулотда 1965 йил якунлари муҳокама қилинди. Ҳамма ўз фикрини билдирди. Ўшандан буён машғулотлар белгиланган муддатларда уюшқоқлик билан ўтказиб келиняпти. Машғулотларда қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш агротехникаси пухта ўрганилмоқда, кўргазмали қуроллардан, ҳар хил диаграммалардан фойдаланилмоқда. Қишлоқ хўжалик ишлари ҳам агротехника муддатларида амалга ошириляпти.

Колхозда агротехника ўқувининг мунтазам, мазмунли олиб борилиши қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштиришимизда катта йўлланма бўлмоқда.

О. ҲУСАНОВ,
Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз раиси, СССР Олий Советининг депутати.

Т. ШАРИПОВ,
колхознинг бош агрономи.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

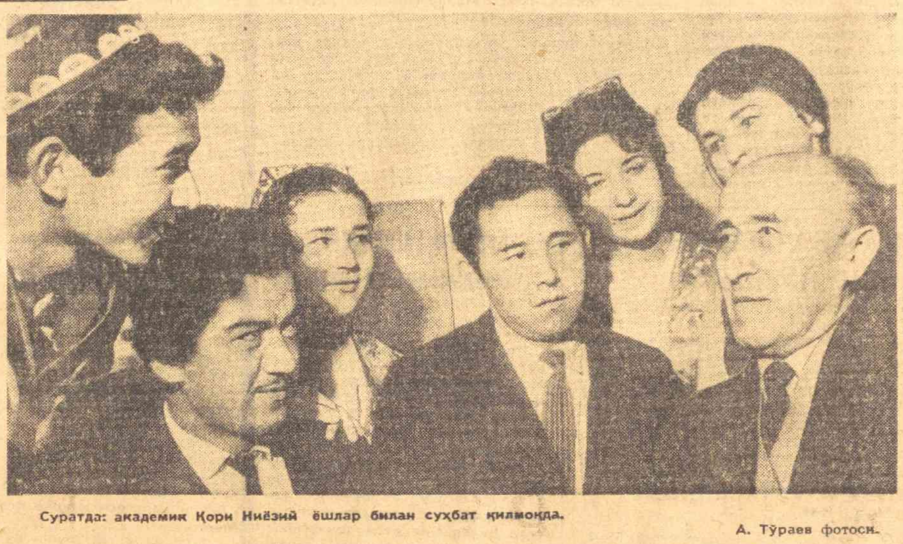

Суратда: академик Қори Ниёзий ёшлар билан суҳбат қилмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЁШЛАР КЕЧАСИ

Район ёшлари шанба оқшомини хуш ўтказиш ниятида ўзларининг ҳордиқ чиқариш жойлари — маданият уйларига тўпланишди. Бир зумда ширин суҳбат, жарангли кулги, ҳаваскорларнинг қўшиқ-куйлари бу оқшомга файз киритиб юборди. Бир томонда хушчақчақлик бўлса, иккинчи ёқда лотерея ўйини қизиб кетди.

Ўтган шанба куни Тошкент шаҳар Чилонзор районига қарашли Алишер Навоий номли маданият уйида «Ёшлар келажагимиз» мавзуида кеча ўтказилди. Бу ерга завод ва корхона, институт ва техникум, мактаб ва маҳаллаларнинг ишчи, студент ва ўқувчи ёшлари тўпланишган. Атоқли ўзбек олими академик Қори Ниёзий ҳам кечага таклиф этилган эди. У ёшларнинг тарбияси, иш-ўқишлари ҳақида сўзлади. Ўзининг кўп йиллик «Ҳаёт мактаби»дан қизиқ-қизиқ лавҳаларни гапириб берди. Сўзининг охирида олим ёшларга мурожаат қилди:

— Ишингизни, ўқишингизни ўринлатиб бажардингизми, маза қилиб ҳордиқ чиқаришни ҳам билинг. Лекин, кишига бериладиган умрнинг бир дақиқасини ҳам беҳуда ўтказмасликни доимо ёдда сақланг. Вақтдан унумли фойдаланишни ўрганинг.

Шундан сўнг кечанинг бадиий қисми бошланади. Шўхчан музикалар ўрнини дилбар қўшиқлар, енгил рақслар ўрнини шеър ва интермедиялар эгаллайди. Кеча программасидаги ранг-баранг номерлар навбати билан намойиш қилинади.

Маданият уйининг директори Фотима Хўжаева, академик Қори Ниёзий ва бошқа меҳмонлар ана шу шодиёнани кузатиб ўтиришар экан, мамнун жилмайишиб:

— Балли сизга, олов қалблар, ишимизнинг давомчилари, келажагимизнинг ҳақиқий эгалари! — деб қўйишарди.

Ёшлар кечаси мароқли ўтди.

А. ЮСУПОВ.

Ахлоқ, одоб, тарбия

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбирларидан). Сержилва Зарафшон дарёси бўйидаги Вобкент қишлоғининг аҳолиси бугун бирданига 500 кишига кўпайди. Шу куни қишлоқда педагоглар, олимлар даврасида суҳбат қизиди. Булар орасида С. Ражабов, Ш. Балавадзе, Р. Каримов сингари фан докторлари, Ж. Намозов, А. Аҳмедов, Х. Хуррамов, Р. Ўрмонова, К. Хайруллаев сингари фан кандидатлари, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги педагогика фанлари илмий текшириш институтининг кўпгина илмий ходимлари бор. Бухоро, Тошкент, Фарғона, Хоразм, Сурхондарё ва бошқа область партия, совет, комсомол ташкилотларининг вакиллари ҳам шу ерда. Вобкентдай оддий бир қишлоқда республика миқёсидаги катта йиғин ўтказилаётир. Куни кеча бу ерда Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги педагогика фанлари илмий текшириш институти ҳамда Бухоро область партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари область ижроия комитетининг ташаббуси билан чақирилган илмий-амалий конференция ўз ишини бошлади. Конференция қатнашчилари ёш авлодни ғоявий-сиёсий тарбиялаш проблемаларини муҳокама қиладилар.

КЕЛАЖАГИМИЗ ГУЛЛАРИ

Вобкент қишлоғидаги шинамгина клубда ташкилий комитет раиси, Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. Муртазоев қисқача кириш нутқи билан конференцияни очиб, меҳмонларни табриклади. Шундан кейин РСФСР педагогика фанлари академиясининг корреспондент аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби ўртоқ С. Ражабов «Янги кишини тарбиялаш — коммунизм қурилишининг улуғвор вазифаси» деган мавзуда доклад қилди.

— Коммунистик тарбия, — деди нотиқ, — ҳеч қачон ҳозиргидек муҳим аҳамият касб этмаган эди. Янги жамият кишисини ҳар томонлама етук, билимдон, сиёсий чиниққан, ғоявий жиҳатдан баркамол қилиб тарбиялашда фақат тарбиячиларгина эмас, ҳамма баб-баравар қатнашмоқда.

Шу куни конференцияда Бухоро область партия комитетининг секретари ўртоқ У. Камоловнинг «Ёш авлодни сиёсий-ғоявий тарбиялашда бошланғич партия ташкилотларининг вазифалари», Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўлим мудирининг ўринбосари А. Тюленовнинг «Эстетик тарбия — коммунистик тарбиянинг муҳим таркибий қисми», Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг секретари Д. Абдураззоқованинг «Ёшларни ахлоқий тарбиялашда ленинчи комсомолнинг жанговар анъаналари», маориф, фан ва олий ўқув юртлари касаба союзи республика комитетининг раиси О. Йўлдошбоеванинг «Партиявий ишларни яхшилашда касаба союзларининг роли» деган мавзудаги докладлари тингланди.

М. МАҲМУДОВ,
Т. НАЗИРОВ.

ЯНГИ КИНОТЕАТР

НУКУС. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Биринчи қурилиш бошқармаси инженер-техниклари ва қурувчилари партиямизнинг навбатдаги XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун қурилиш ишларини жадал олиб бормоқдалар. Шаҳарда фойдаланишга топширилган юзлаб уй-жойлар меҳнаткашларни хурсанд қилмоқда.

Яқинда бу ерда 400 ўринли замонавий янги типда қурилган кинотеатр биноси фойдаланишга топширилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЖИЙДА

Жийда шифобахш мева бўлиб, саноатда ҳамда медицинада кенг қўлланилади. Жийда мевасидан қанд, ун, кислота, спирт, ширин сувлар олинади. Жийданинг барги ҳам қимматлидир. Унда витамин бор, пўстлоқ чиқиндиларидан эса бўёқ, дори-дармон, чой олинади.

Жийданинг меваси шифобахш бўлиб ичак, юрак, кўз, томоқ, тиш касалликларининг олдин олишда фойдаланилади. Жийда қонни кўпайтиради, юрак фаолиятини оширади, кўриш қобилиятини яхшилайди.

Бу шифобахш ўсимлик қурғоқчиликка ҳамда шўрга жуда чидамли, у ернинг шўрини тозалайди. Бир туп жийда томири орқали 100 квадрат метр жойнинг тузи тозаланади.

М. ТЎЙЧИЕВ.

ТАНИШИНГ: РЎЗИ ЧОРИЕВ!

Нева соҳилидаги салобатли бино — бадиий академияда бундан юз йил муқаддам санъат усталари Репин, Суриков, Серов каби ажойиб кишилар мўйқалам тутишни машқ қилган эдилар. Яқинда академиянинг ҳашаматли залидан ёш рассомларнинг чиройли ва нафис диплом картиналари жой олди. «Бухоро амирининг емирилиши» деб номланган тарихий полотно олдида томошабинлар узоқ тўхтаб қолишади. Бу картина уларни ҳаёлан 1920 йилларга олиб кетади. Танланган оригинал тарихий тема ва унинг чиройли композицияси давлат имтиҳон комиссияси томонидан юксак баҳоланди.

Термиз болалар уйида тарбияланган ёш ўзбек рассоми Рўзи Чориев ана шу полотноси билан ўзбек тасвирий санъати соҳиблари қаторига кириб келди.

Мактабда археолог Г. Парфёнов бошқарадиган ўлкани ўрганиш отрядига аъзо бўлган Рўзи узоқ саёҳатларга чиқиб, йўл хотираларини қоғозга туширарди, бу расмлар эса мактаб коридорларини безатарди. Тасвирий санъатга бўлган муҳаббат Рўзини Тошкентдаги бадиий рассомлик мактабига етаклади. Бу мактабни муваффақиятли тамомлаган ёш рассом Ленинграддаги бадиий академияга дадил кириб борди. Довруғи бутун жаҳонга таралган Ленинград бадиий академиясида ёш ўзбек рассоми СССР халқ рассоми Ю. Непринцев раҳбарлигида дастлабки полотноларни чиза бошлади. Институтда ўқиб юрган Рўзи жонажон Ўзбекистони билан алоқасини узмади. Республикамизнинг ажойиб табиати, тарихи, меҳнатсевар кишилари ёш рассомга ҳамма вақт илҳом бағишлади. Қатор виставкаларга портретлари, пейзажлари билан қатнашиб турди.

Рўзи Чориевнинг «Чилонзор қурувчилари» полотноси жуда кўп санъат шинавандаларига ёқди. Бу полотнода янги шаҳарни қуришда қатнашаётган турли миллат вакилларининг жасорати жуда жонли тасвирланган. Ўтган йили уюштирилган «Замондошларимиз» республика виставкасида рассом портретчи ва лирик пейзажчи сифатида ҳам танилди. «Хумсон», «Дўстим портрети», «Замондошим портрети» асарлари бу фикримизнинг яққол далили бўла олади. «Хумсон» полотносида тоғлик ўлканинг ажойиб манзаралари ва дилни ром этувчи чиройи жуда моҳирлик билан чизилган, бу расмга тикилар экансиз рассомнинг гўзаллик ошиғи эканлигига тан берасиз. «Дўстим портрети» ҳамда «Замондошим портрети»да рассом қаҳрамонларнинг психологиясини аниқ ва рангба-ранг бўёқларда жонли ҳикоя қилади.

Ёш талантли рассом Рўзи Чориев ўз ижоди билан ўзбек миллий тасвирий санъатига ҳали кўпгина муносиб ҳиссалар қўшади.

О. АПУХТИН.

ҚИШ — БЕКОРЧИЛИКМИ?

Ҳозир айни қирчиллама қиш. Лекин водий далалари ҳали қор бетини кўргани йўқ. Бу — сувнинг ёзда камчил бўлишидан нишона. «вақтида ҳаракатингни қил», деган ишора. Ҳа, бунақа вақтда асл деҳқон ерда кўпроқ нам тўплаш тараддудига тушади. Далага маҳаллий ўғит чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаб қўйиш, шўр ювиш — ҳаммаси бири-биридан зарур.

Лекин Фарғонада дам олиш кайфиятига ортиқча берилиб кетиб, қишни бекорчиликка айлантириб қўйиш ҳоллари содир бўлмоқда. Қишнинг ярми ўтиб боряпти-ю, унинг юмушлари шундай турибди. Ҳали деҳқонлар ташвишга тушишганича йўқ.

Областда шўр ювиш, яхоб бериш ва ирригация-мелиорация ишларининг аҳволи талабга мутлақо жавоб бермайди. Эндигина умумий пахта майдонининг бешдан бир қисмида шўр ювиш тугалланган. Суръат шундай бўлса областда шўр ювиш май ойигача чўзилиб боради. Олтиариқ, Охунбобоев, Ленинград, Поп районларида, айниқса бу иш ёмон ташкил этилган. Сувдан тўла фойдаланилмаяпти. Тунда сув зовурларга ташлаб юборилмоқда. Кундуз кунлари ҳам сув қаровсиз қолдириляпти.

Олтиариқ районидаги «Намуна», Жданов номли, «Пахтакор», Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхозларда шўр номига ювиляпти. Кўпгина хўжаликларда ҳали сувчилар ажратилмаган, ҳатто бўлимларга, бригадаларга шўр ювиш плани етказилмаган, сувчилар сувни далага бир бошдан қўйиб юборишяпти, полларнинг марзаси ювилиб кетяпти. Бундай шўр ювишдан нима фойда?!

Яхоб бериб, ерда нам тўплашга ҳам областда ҳаддан ташқари бепарволик билан қаралмоқда. Яхоб берилиши лозим бўлган майдонларнинг эндигина ўндан бир қисмида бу иш бажарилган, холос. Қува, Поп, Фарғона районларида яхоб бериш областдаги ўртача кўрсаткичдан ҳам паст. Ўтган йили бу районлардаги хўжаликлар ҳазилакам сув танқислигини бошдан кечиришгани йўқ! Қува районида ерда нам йўқлигидан кўкламда чигит ҳафталаб қуруқ тупроқ тагида унмай ётган эди. Бу йил ҳам ана шу аҳвол такрорланмаслиги учун ерда кўпроқ нам тўплаш керак эмасми?

Ўтган йили маҳаллий ўғит ўзининг афзаллигини кўрсатди. Уни кўплаб далага чиқарган, ғўзасига солган хўжаликлар ҳар қачонгидан кўп пахта етиштирдилар. Область пахтаси ярим миллион тоннали тарозини босиб кетишида маҳаллий ўғитнинг роли катта бўлди. Шунинг учун ҳам Фарғона деҳқонлари бу йил бир ярим миллион тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит тўплаб, далага чиқариш мажбуриятини олишди. Лекин ҳозирги иш шу мажбуриятга яраша эмас. Эндигина 400 минг тоннага яқин ўғит тайёрланибди.

Об-ҳавонинг бундай илиқ келиши қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг кўпайишига қулай шароит яратиб беряпти. Лекин буни била туриб, областда ҳали зарарли ҳашаротларга қарши чора-тадбирлар кўрилаётгани йўқ. Зараркунанда кўп тарқалган ерлар чуқур ҳайдалмаяпти. Дала уватларига дори сепиб, ҳашаротни куйдириш зарур. Лекин бундай қилинмаяпти. Хўжаликларнинг раҳбарлари ҳатто қанча ер, қайси карталар қай даражада зарарланганини билмайдилар.

Ариқ-зовурларни тозалаб қўйиш қишки муҳим юмушлардан бири бўлишига қарамай, областнинг ҳамма хўжаликларида бу ишга бирдай киришилгани йўқ. Ўзбекистон ва Киров районларида катта ҳажмдаги мелиорация ишлари бажариб қўйилди. Лекин бошқа районларда аҳвол тамом бошқача. Ариқ-зовурларни тозалашга энди киришиляпти. Шунинг учун ҳам областда суғориш тармоқларини тозалаш суръати паст. Ҳар ўн кунда бажарилган ишнинг миқдори 33-40 минг кубометрдан ошмаяпти. Ҳозиргача мелиорация ишларининг тўртдан бир қисми бажарилди.

Бу йил область бўйича 4006 гектар янги ер деҳқончилик оборотига киритилиши керак. Лекин эндигина 2.900 гектарга яқин ер тайёрланди. Яна шуни айтиш керакки, «Ферганаводстрой» тресты ерларни экин экишга яроқли қилиб ўзлаштириш масъулияти юкланмаганидан унинг ходимлари ишнинг сифатига эътибор бермай қўйишган. Хўжаликлар эса улар тайёрлаган ерларни қабул қилиб олишмаяпти. Чунки бу ерларнинг бир қисмига экин экиб, ҳосил олиш амри-маҳол. Бу йил хўжалик оборотига кирадиган ерлар пландагидан ҳам кўпроқ бўлиши мумкин. Бунинг учун ички имкониятлар йўқ эмас. Масалан, кейинги икки йил ичида область бўйича хўжалик оборотидан 6.300 гектар ер чиқиб кетган. Озгина куч ва маблағ билан бу ерларнинг анча қисмини ишга солиш мумкин.

Хуллас, бу йил 550 минг тонна пахта етиштиришга аҳд қилган Фарғона деҳқонларининг ҳозирги ҳаракати аҳдига яраша эмас.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Техника тараққиётини тезлаштиришда автоматлаштириш алоҳида роль ўйнайди. Автоматлаштириш халқ хўжалиги тармоқлари ва ишлаб чиқариш жараёнларининг жуда кенг доирасини ўз ичига олади. Автоматлаштириш комплекс механизациялашни табиий суратда давом эттириш демакдир. Шу билан бирга, автоматлаштириш меҳнат воситаларини ривожлантиришда ва кишилик жамиятининг табиат устидан ҳукмронлигини кучайтиришдаги бутун процессда тамомила янги босқич бошланишидан далолат беради.

Механизациялаш жисмоний меҳнат функцияларини машиналар зиммасига юклайди. Автоматлаштириш натижасида машиналар, механизмлар, ҳисоблаш мосламалари жисмоний меҳнатнинггина эмас, балки шу билан бирга, ақлий меҳнатнинг функцияларини ҳам тобора кўпроқ бажарадиган бўлади. Бундай процессда кибернетика мосламаларининг — тез ҳаракат қилувчи электрон машиналар, ҳисоблаш ва бошқарув системаларининг роли айниқса каттадир. Бу машина ва системалар ишлаб чиқаришни автоматик равишда бошқаришнинг энг мураккаб вазифаларини, илмий-тадқиқот ишлари, план ҳисоб-китоблари, учет, статистика, бошқариш соҳасидаги жуда кўп функцияларни муваффақиятли бажаради. Ахборот тўплаш, сақлаш ва уларни қайта ишлаб чиқишда бундай системалар ғоят катта имкониятларга — инсон ана шу соҳада эришиши мумкин бўлган ҳамма нарсалардан устун турадиган имкониятларга эгадир.

Ишлаб чиқаришни автоматлаштириш меҳнат унумдорлигини оширишда социализм ва коммунизм учун тўла равишда характерли бўлган янги тарихий босқични бошлаб беради. Ишлаб чиқаришни автоматлаштириш меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларини ҳалигача мисли кўрилмаган даражада тезлаштириш, ишлаб чиқариш жараёнларини интенсивлаш ва жадаллаштириш ва айни бир вақтда меҳнатни енгиллаштириш имкониятларини очиб беради. Бироқ автоматлаштиришнинг аҳамияти бу билан ҳам чекланиб қолмайди. Комплекс автоматлаштириш, айрим жараёнларни автоматлаштиришдан автоматлаштирилган цех ва корхоналарга кўчиш меҳнат характерининг тубдан ўзгариши учун моддий замин яратади. Шу тариқа қишлоқ хўжалик меҳнати билан индустриал меҳнат, жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнат бир-бирига яқинлашади, кейинчалик эса бутунлай қўшилиб кетади.

Коммунистик жамиятнинг ишлаб чиқарувчи кучларини вужудга келтириш халқ хўжалигини кенг миқёсда химиялаштиришни тақозо қилади. Илмий билимлар жамулжам бўлиши ва техниканинг тараққий этиши билан, механик-технология химиявий методлар ва реакцияларни эгаллай боришига қараб, химиявий технология билан тобора кўпроқ тўлдирилиши ва алмашинишини Маркс олдиндан кўра билган эди. Ҳозирги даврда бу процесс ғоят жадал амалга оширилмоқда. Химия хусусиятлари олдиндан маълум бўлган буюмларни яратиб бермоқда; у ишлаб чиқариш ва истеъмол буюмларининг такомиллашган ва арзон воситаларини жуда кўплаб вужудга келтирмоқда. Химия саноатининг жуда кўп тармоқлари ўсаётганлиги, халқ хўжалигида химиявий жараёнлар жорий этилаётганлиги ва химиявий маҳсулотлар қўлланилаётганлиги коммунизм учун зарур бўлган ҳаётий ноз-неъматларни мўл-кўл яратишда ғоят катта рол ўйнамоқда.

Партия ва совет халқининг техникани жадал тараққий эттириш учун олиб бораётган кураши саноат ишлаб чиқариши структурасидаги прогрессив силжишларда ўзининг ифодасини топмоқда. Ўтган етти йиллик ичида электр энергияси, машинасозлик ва химия саноатининг ҳиссаси, яъни техникани тараққий эттиришни таъминловчи тармоқларнинг ҳиссаси 27 процентдан 35 процентгача ортганлиги КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорида айтиб ўтилган эди.

Ҳозирги вақтда фан ва техникани ривожлантиришда социализмнинг афзалликлари назарий жиҳатдан белгиланибгина қолмай, балки шу билан бирга, амалий жиҳатдан исботлаб ҳам берилди. Социализмнинг афзалликлари бутун инсоният назар-эътиборида тобора яққол намоён бўлмоқда. Совет Иттифоқининг космик фазони ўзлаштиришда эришган ажойиб муваффақиятлари айниқса диққатга сазовор ва шу билан бирга, улар бунинг яққол далилларидан биригина бўла олади. Совет космонавтларининг бутун дунёни ҳайратда қолдирган парвозлари СССР ҳозирги замон фани ва техникасининг ҳал қилувчи соҳаларида илғор марраларни мустаҳкам эгаллаб олганлиги туфайли муяссар бўлди. Бизнинг космик кемаларимиз совет фани эришган ғоят катта ғалабаларнинг ёрқин тимсоли, энг такомиллашган, энг қудратли техника намунасидир.

Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун олиб борилаётган курашнинг ҳозирги босқичида фан ва техника муваффақиятларини ишлаб чиқаришга жорий этиш алоҳида аҳамиятга эга. Шу билан бирга, гап такомиллаштирилган бутун техника ва ишлаб чиқариш технологияси ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга олиб келиши кераклиги устида боряпти. Халқ хўжалигида аниқ иқтисодий ҳисоб-китоб юритиш ва корхоналарда чинакам хўжалик ҳисоби ўрнатиш ана шу мақсадга эришишнинг ишончли компаси бўлиб хизмат қилади. Ягона техника сиёсати ўтказадиган тармоқ министрликлари тузилганлиги, ишлаб чиқаришни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантириш кучайтирилаётганлиги ва корхоналарнинг оператив-хўжалик мустақиллиги кенгайтирилаётганлиги — ана шуларнинг ҳаммаси янги, янада кўпроқ такомиллашган техникани жорий этиш, техника тараққиётининг юксак суръатларини таъминлаш йўлидаги тўсиқларни бартараф қилиши керак.

* * *

Коммунистик жамият қурилиши ижтимоий ҳаётнинг ҳамма жиҳатларини, ижтимоий муносабатларнинг ҳамма соҳаларини ўз ичига олган кўп қиррали процесс. Коммунизмнинг моддий-техника базаси яратила бориши билан коммунизм қурилишининг бошқа иқтисодий ва социал, сиёсий ва маданий-маиший вазифаларини ҳал қилишда янгидан-янги муваффақиятларга эришила беради.

Жамият ишлаб чиқарувчи кучларининг жадал ўса бориши билан социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари ривожланиб, коммунистик ишлаб чиқариш муносабатларига айланишидан иборат қонуниятли процесс рўй беради. Меҳнатнинг ғоят даражада енгиллашиши ва шу билан бирга, унинг ҳамма турларининг чинакам ижодий фаолиятга айланиши кишиларнинг унга муносабатида тубли ўзгариш рўй бериши учун замин туғдиради. Меҳнат кишиларнинг ички ҳаётий эҳтиёжига айлана боради.

Техника тараққиёти бошқа шарт-шароитлар билан бир қаторда, жамиятимизнинг эзгу мақсад—коммунизм сари муваффақиятли ҳаракат қилиши учун асос бўлади.

Планетамизда

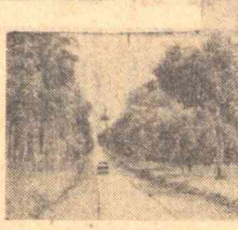

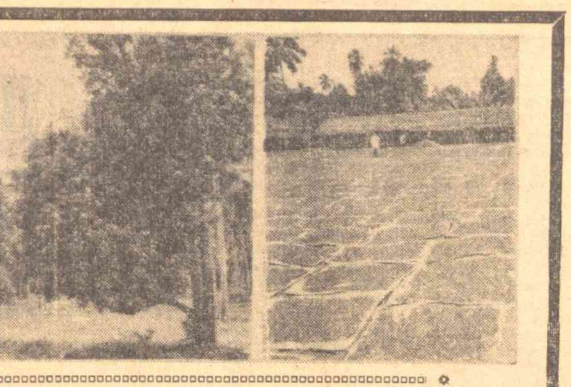

Занзибар—қалампир мунчоқ дарахтлари ороли. Оролда тўрт миллион тупдан ортиқ ана шундай дарахт бор. Дунёда етиштириладиган қалампир мунчоқнинг 70-75 проценти шу ердан олинади. Революциядан сўнг ҳукумат плантацияларни национализация қилди, қалампир мунчоқ нархини оширди ва қатъий харид баҳоларини белгилаб қўйди. Суратларда: чапда — қалампир мунчоқ плантациялари; ўнгда—қалампир мунчоқни қуритиш пайти.

В. Мусаэльян фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ИНДИРА ГАНДИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ДЕҲЛИ, 19 январь. (ТАСС). Индира Ганди хоним Ҳиндистон премьер-министри қилиб сайлангандан кейин бугун матбуот конференциясида сўзлаб, янги ҳукумат тузиш учун бир неча кун кетади, деди.

Ҳиндистон, деб сўзини давом эттирди И. Ганди, Тошкент Декларациясининг асосий мазмуни ва мақсадини тўла қувватлайди. Лаъл Баҳодир Шастри, деди Индира Ганди, менинг отам юргизиб келган сиёсатнинг асосий йўлини изчиллик билан давом эттирди, мен ҳам шу йўлдан чекинмайман.

И. Ганди ҳозирги вақтда Ҳиндистон экономикаси соҳасида қийинчиликлар борлигини айтди, мамлакат бу қийинчиликларни бартараф эта олишига ишонч билдирди.

Журналистлар Ҳиндистон ҳукуматининг тинчлик сиёсати ҳақида савол бердилар. Бу саволга жавобан Индира Ганди ўз отасининг мантиқини эслатиб ўтди.

Биз, деди И. Ганди, Тошкент руҳини қўллаб-қувватлашимиз керак. Бинобарин, биз тинчликни таъминлашга интила берамиз.

ТАҚИҚЛАШ ЧОРАСИ БЕКОР ҚИЛИНДИ

ДЕҲЛИ, 19 январь. (ТАСС). Ҳиндистон — Покистон можароси бошлангандан кейин майда ва кустарь саноати корхоналарига рангли металлар бериш тақиқлаб қўйилган эди. Тошкент Декларацияси имзоланганлиги натижасида Ҳиндистон ҳукумати ана шу тақиқлаш чорасини бекор қилди, деб хабар беради ПТИ агентлиги. Чунки Декларация иккала мамлакат экономикасининг тинчликка хизмат қилувчи тармоқларини ривожлантириш истиқболини очиб берди.

Халқаро темада

НИГЕРИЯДАГИ ВОҚЕАЛАР

Утган ҳафтада халқаро матбуот Африкадаги бошқа мамлакатларга нисбатан Нигерияга айниқса кўпроқ эътибор берди. Ғарбий Африкадаги мана шу мамлакатга нисбатан қизиқиш кучайиб кетганига сўнгги вақтларда содир бўлган икки воқеа сабаб бўлди. Бу воқеаларнинг биринчиси — 11-12 январда Нигерия пойтахти Лагосда Британия миллатлар ҳамдўстлиги мамлакатлари конференцияси, иккинчиси эса 15 январда Нигерияда қилинган ҳарбий тўнтариш бўлди.

Англиянинг собиқ мустамлакаларини ўз ичига олган Британия миллатлар ҳамдўстлиги мамлакатларининг конференцияси Жанубий Родезиядаги аҳволни муҳокама қилди. Афсуски, конференция Жанубий Родезия режимига қарши кескин чоралар кўришга қодир бўлмади.

Конференция Жанубий Родезия режимига қарши кураш учун кузатувчи комитет тузиш билан чекланди. Бунга сабаб шуки, ирқчиларга ҳамон эрк бериб қўяётган Англия ҳукумати (конференцияда Англия ҳукумати номидан бош министр Вильсон қатнашди) делегатларни қаттиқ резолюциялар қабул қилишдан қайтаришга муваффақ бўлди.

Конференция делегатлари ўз уйларига тарқалиб кетишга улгурмасданоқ, жаҳонга Лагосда ҳарбий тўнтариш қилинди, деган хабар тарқалди.

Кези келганда шуни айтиб қўйиликки, бу—сўнгги вақтларда Африкада қилинган бешинчи ҳарбий тўнтариш эди. Бундан илгари Конго (Леопольдвиль), Дагомея, Марказий Африка Республикаси ва Юқори Вольтада тўнтаришлар қилинган эди. Нигериядаги тўнтаришга генерал Агийи-Иронси бошчилик қилиб, ҳукумат бошлиғи ва қуролли кучлар олий қўмондонлиги ваколатларини ўз зиммасига олди. Генерал Иронси ўз ҳукумати «бошқа мамлакатлар билан мавжуд муносабатларни сақлаб қолиш» ниятида эканлигини айтди.

Нигериядаги тўнтаришга ҳозирча баҳо бериш қийин. У ердаги аҳвол ҳали ҳам равшан бўлмай турибди. Бироқ, бир нарса шак-шубҳасиздир: Африканинг бошқа мамлакатларидаги ҳарбий тўнтаришлар сингари Нигериядаги тўнтариш ҳам мустамлакачилар асоратидан яқинда озод бўлган мустақил давлатларни барпо этишдаги қийинчиликларни акс эттиради.

Аҳолисининг сони жиҳатидан Африкада энг катта мамлакат бўлган Нигерияда (унда 55 миллион киши яшайди) бу қийинчиликлар Африкадаги бошқа мамлакатлардагига нисбатан кўпроқ даражада билиниб қолмоқда, дейиш мумкин. Тили ва дини ҳар хил бўлган қабилалар ўртасидаги муносабатлар Нигерияда айниқса кескин проблема ҳисобланади. Социал-иқтисодий турмуш негизларининг ҳар хиллиги бу проблемани чигаллаштириб юбормоқда. Мамлакат шимолида феодал система ҳукмронлик қилади. Нисбатан ривожланган маданий ва саноат марказларига эга бўлган ғарб билан шарқ капиталистик ишлаб чиқариш доирасига тобора чуқурроқ тортилмоқда. Жумладан, Шарқий вилоятнинг жанубий қисмида нефть бор. Нигерияликлар мамлакатнинг асосий бойликларидан бири бўлган бу нефтга катта умид боғламоқдалар. Ҳозир ўша ерда 12 миллион тонна нефть чиқарилмоқда. Шу туфайли Нигерия нефть ишлаб чиқариш жиҳатидан Африкада Ливия билан Жазоирдан кейин учинчи ўринга кўтарилиб олди. Нефть чиқариш ва қидириш билан асосан Англия ва Америка компаниялари шуғулланмоқда.

Қабилалар ўртасидаги ўзаро жанжаллар мамлакатнинг сиёсий ҳаётига ҳам ёмон таъсир кўрсатмоқда. Сиёсий партиялар қабила принципи асосида ташкил қилинган бўлиб, улар парламентда умуммиллий манфаатларни эмас, балки қабила бошлиқларининг манфаатларини қаттиқ ҳимоя қилиб келди. Ҳар қайси вилоятнинг ўз маҳаллий манфаатларини ҳимоя қилувчи ҳукмрон ва оппозициячи партиялари бор эди. Собиқ бош министр Балева феодал тартиблар ҳукм сурувчи шимолдан чиққан бўлиб, Шарқий ва Ғарбий вилоятлардаги бир қанча партиялар унга муттасил ҳужум қилиб келди ва шу сабабдан унинг ҳукумати пойтахтдан олис районлардаги аҳволни контрол қилиб тура олмади.

Нигерия қуролли кучларининг баёнотида ҳарбий тўнтаришнинг сабаби бундай деб тушунтирилади: армия маҳаллийчиликни ва қабилалар ўртасидаги уруш-низоларни тугатиш, порахўрликка ва илгариги ҳукуматнинг фаолиятсизлигига чек қўйиш учун майдонга чиқди. Нигериядаги воқеалар қайси йўлдан ривожланиб боришини келажак кўрсатади.

Д. КАСАТКИН. (ТАСС).

АҚШДА ЕР ОСТИ ЯДРО ПОРТЛОВИ ЎТКАЗИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 январь. (ТАСС). Америка атом энергияси комиссияси берган хабарда айтилишича, кеча Қўшма Штатлар ер остида навбатдаги ядро портлови ўтказди. Йил бошидан бери шу билан иккинчи марта ядро портлатилди.

ДЎСТОНА МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДАН

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон ҳукумати ўзининг чет эллардаги барча ваколатхоналари учун инструкция чиқариб, уларга ўз ишларида Тошкент Декларациясининг 4-моддасига қатъиян амал қилиш тўғрисида кўрсатма берди, деб хабар қилади ПТИ агентлиги. Мазкур моддада Ҳиндистон билан Покистон бир-бирларига қарши душманлик пропагандасини тўхтатишга, ўз ўрталаридаги дўстона муносабатларни ривожлантиришга ёрдам берувчи ахборотларга кенг йўл очиб қўйишга даъват этилганлар. Ҳиндистондаги давлатга қарашли барча нашриётлар ва пропаганда органларига ҳам ана шундай инструкциялар берилди, дейилади агентликнинг хабарида.

Корхона эгаларининг ўзбошимчалигига қарши

АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. «Бендикс корпорейшн» авиация компаниясининг энг йирик заводларидан бирида машинистлар касаба союзида аъзо бўлган ишчилар иш ташладилар. 3600 ишчи иш ҳақи системасини яхшилашни талаб этиб, ишга чиқмади. Юнайтед пресс интернейшнл агентлигининг билдиришича, бу завод ана шу компанияга қарашли ҳарбий корхоналар комплексига киради ва атом энергияси комиссиясининг махфий заказларини бажаради.

ФРАНЦИЯ

ПАРИЖ. Саноатнинг турли соҳаларида ишлаётган Француз меҳнаткашлари ўз талабларини қондириш учун курашни давом эттирмоқдалар. Кастельжаладаги (Ло ва Гаронна департаменти) «Изорель» заводининг эгалари корхона ходимларидан 30 процентини ишдан бўшатган эдилар. Ана шу ёғочсозлик заводининг ишчилари бунга қарши норозилик билдириб, иш ташладилар. Тарбдаги (мамлакатнинг жанубида) «Альстом» компаниясининг электр-механика заводларида ҳам забастовка бўлди. Ишчилар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

Франциянинг ўрта денгиз соҳилидаги Пор-де-Бук шаҳрида жойлашган кемасозлик корхонасининг бир мингдан ортиқ ишчи ва хизматчиси корхона эгаларининг корхонани ёпиш режаларига қарши ўтказилган норозилик намойишида қатнашди. Корхона эгалари заказ кам деган баҳона билан ана шу чорани амалга оширишлари натижасида кемасозларнинг неча юзлаб оиласи ишсиз қолиши мумкин.

Рио-Де-Жанейро штатида сув тошқини

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 19 январь. (ТАСС). Тўрт кун давом қилган қаттиқ шамолдан кейин Рио-де-Жанейро штатида яна сув тошқини бошланди. Жуда кўп сел ёққанлиги натижасида Параиб дарёси тошиб, штатдаги 17 шаҳар ва қишлоқни сув босди.

Штатда қутқариш ишлари олиб борилмоқда ва қаттиқ довул ҳамда сув тошқинидан кейин уй-жойсиз қолган минглаб кишиларни вақтинча жойлаштириш учун бараклар қуришга киришилди.

ЯПОНИЯ СОЦИАЛИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

ТОКИО, 19 январь. (ТАСС). Бугун пойтахтдаги «Кудан Кайкан» залида Япония социалистик партиясининг навбатдаги 27-съезди очилди. Съезд ишида 580 делегат қатнашмоқда.

Съезд партиянинг 1966 йилги иш программасини муҳокама қилади ва партия раҳбар органларини сайлайди.

АПН лентасидан

ХЕЙДИ БОЙЛИККА ИНТИЛМОҚДА

Австрияда чиқадиган «Фолькс-штимме» газетаси яқинда «Мамлакатдаги энг йирик чанғичи сафдан тушиб қолиш арафасида турибди», деб ёзди.

Олимпия чемпиони Хейди Бибилнинг ўзи бунинг сабабини қуйидагича изоҳлаб берди:

— Мен ўз тажрибамда шу нарсага амин бўлдимки, бизнинг шароитимизда спорт билан шуғулланувчи киши узоқ вақт халқаро мусобақаларда қатнашиши мумкин эмас. Бунинг учун унинг эътиборли, бой амакиси бўлиши керак. Менинг ана шундай мулкдор амакимм бўлмаганлиги учун кейинги катта мусобақаларда иштирок эта олмадим. Ҳозир 24 ёшдаман. Эрга тегдим. Энди эрим билан бирга пул йиғиб, спорт магазини очиш тараддусини кўрмоқдаман. Менинг ҳаётимдаги асосий мақсад ҳозир ана шундан иборат.

«ОЛТИН» МАГНИТ...

Аргентина газеталари кейинги пайтларда кўплаб машҳур футболчилар бошқа мамлакатларга кетиб қолаётганликларини маълум қилади. Шу сабабли Аргентина футбол клублари ёш спортчиларни тарбиялашга унча хоҳиш билдирмаяптилар. Бирор клубда истеъдодли ўйинчи етишиб чиқса, уни дарҳол Европага олиб кетишади. Кейинги 40 йил ичида аргентиналик футболчилардан 230 кишини олтин магнит — пул Европага етаклаб кетди. Уларнинг кўпчилиги Италия, Франция, Испания, Португалия командалари составида ўйнамоқда. Италия терма командаси биринчи жаҳон чемпионатида ғалабага эришганида, унинг асосий ўйинчилари Монти, Орси, Гуаита аргентиналик футболчилар эди.

Европа мамлакатларидаги клубларда донг таратган футболчилар Альфредо ди Стефано («Эспаноль» — Барселон) ва Омар Сивори («ФК Неаполь») каби ўйинчилар ҳам Аргентинадан кетиб қолишган эди.

ЭЙСЕБИОНИНГ «ХУЛОСА»СИ

Францияда чиқадиган «Франс футбол» газетаси ўтказган саволжавоблар натижасида «Бенфики» командаси (Лиссабон)нинг аъзоси Эйсебио Европадаги энг яхши футболчи, деган хулосага келди. Шу муносабат билан машҳур футболчи Португалияда чиқадиган «Диарио де Лисбоа» газетасининг мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Мен биринчи ўринни эгаллашни сира ўйламаган эдим. Бу шарафли ўринни италиялик футболчи Факетти олади, деб тахмин қилиб юрган эдим. Қувончим чексиз. Мен қитъамиздаги энг яхши ўйинчилар қаторидан жой олган эканман, бундан хулоса чиқариб оламан.

Ҳақиқатан ҳам Эйсебио жуда тез «хулоса» чиқарди. Италияда чиқадиган «Иль Джорно» газетасининг ёзишича, Эйсебио Италиядаги энг бой клуб «Интернационале» (Милан)га ўтишга розилик берган. «Бенфики»да машҳур футболчи ҳар йили 500 минг эскудо ҳақ олган бўлса, «Интернационале»да бундан уч баравар кўп, яъни 300 миллион лир ҳақ олади.

Совет ва афғон мутахассисларининг биргаликда ўтказган текшириши ● Гўзал тоғ дарёсининг энергетика маржонлари ● Амударёнинг «калити» қаерда? ● Энергетикага ирригацияни пайванд қилганда

ПАНЖ ДАРЁСИНИ ЖИЛОВЛАШ ДЕБОЧАСИ

Ўрта Осиёдаги кўп дарёлар жиловланиб, одамларнинг бахт-саодати учун ишлатиляпти-ю, лекин сўнгги вақтларгача фақат Панж дарёси гидротехникларга сўз бермай келди. Тоғдан оқиб тушаётган бу ўжар ва гўзал дарёнинг манбаи «дунё томи» — Помир билан Ҳиндикуш тизма тоғларидан бошланади, аммо у ерларга етиб бориш жуда қийин. Шундай бўлса-да, энди Панжга ҳам навбат келди. Қидирувчилар азим дарё соҳилларига етиб боришди. Бизнинг мамлакатимиз билан Афғонистон ўртасида тузилган битимга мувофиқ, чегарадаги дарёнинг сув ресурсларидан комплекс фойдаланиш схемаси тузила бошлади.

«Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлимининг экспедицияси Панж дарёси билан Амударё ёқасидан яқиндагина Тошкентга қайтиб келди. Бўлим мутахассислари ўзларининг афғон ҳамкасблари билан биргалашиб, Панж ва Амударёнинг Афғонистон қисмидаги чап соҳилларида қуриладиган гидроузелларнинг ўрнини биринчи марта текширишдан ўтказишди.

Шу муносабат билан ЎзТАГ мухбири А. Ершов текшириш қатнашчиси, истиқболли лойиҳалаштириш бўлимининг бошлиғи, Амударё ҳавзасининг сув ресурсларидан фойдаланиш бош схемаси лойиҳасининг бош инженери А. Бостанжоглога бир қанча саволлар берди.

Текшириш қандай ўтди?

— Аввало, экспедиция состави ҳақида гапирайлик. Унинг составида совет мутахассисларидан ўн бир киши ва афғон мутахассисларидан уч киши бор эди. Булар—гидротехниклар, геологлар, топографлар, гидрологлар, сейсмологлар, қидирув ишларини уюштирувчи инженерлар бўлиб, экспедицияга «Гидропроект» институти Ўрта Осиё бўлимининг директори Г. И. Корнаков бошчилик қилди. Совет мутахассислари билан афғон мутахассисларининг биргаликда олиб борган ишлари бошдан охир ниҳоятда дўстона вазиятда ўтди.

Уч ой муқаддам Панжни текширувчилардан бир группаси Кобулдан жўнаб, қўшни мамлакатнинг шарқий районларига йўл олди. Шуниси диққатга сазоворки, бизнинг йўлимиз СССР ёрдами билан қурилган автомагистрал орқали ўтди. Машҳур Ҳиндикуш-Соланг довонидан ўтгач, биз Имом Соҳиб деган жойга келиб, шу ерда «Гидропроект» бўлимининг қидирув базасини ташкил этдик.

Шундан кейин, Чойоб қишлоғига қараб юрдик. Бу ерда экспедиция аъзолари автомобиллардан тушиб, отларга миниб олишди ва Панж дарёсидаги створларнинг Москва районини кўздан кечиргани боришди. Створлар Тожикистондаги Москва қишлоғига яқин бўлгани учун ана шу ном билан юритилади.

Биз Москва створига 1965 йил 7 ноябрь куни эрталаб чиқдик. Радио Қизил майдондаги парад садоларини мана шу узоқ ўлкага олиб келган маҳалда, биз Панж дарёсининг совет соҳилини, СССР давлат чегарасини кўрдик. Бу — ҳаяжонли ва унутилмас дамлар эди.

Шундан сўнг Жумар створлари участкасини кўздан кечирдик. Бундан нари юриб, Даштижума створига йўл олдик. Дастлабки маълумотларга кўра, жаҳондаги энг йирик ГЭСлардан бирини шу ерга қуриш мумкин. ГЭСнинг тахмин қилинаётган қуввати беш миллион киловаттдан кўпроқ бўлиб, тахминан 350 метр баландликдаги ноёб тўғон дарё йўлини тўсади!

Бироқ, экспедиция Даштижума створига етиб бора олмади. Йўлимизни қор босиб ётар, муттасил қор кўчкинлари хавфи остида турар эдик. «Дунё томи»да об-ҳаво ниҳоятда айниб қолган эди. Экспедиция эса, денгиз сатҳидан уч минг метр баландга кўтарилиб қолган эди. Қор устига тикилган чодирларда тунашга тўғри келди. Отлар ҳолдан тойиб, ётиб қолди. Ана шунда Панж дарёсининг қуйи қисмига қараб юрамиз, деган қарорга келдик. Бу ерда группа Кўкча ва Қуйи Панж створларини кўздан кечирди.

Шундан сўнг, экспедиция совет теплоходига тушиб, бўлажак тўғонларнинг створларини Амударёда кўздан кечиришни давом эттирди. Бу ерда Заршон, Термиз ва Қалиф атрофида гидротехника иншоотлари барпо этиш имкониятлари текшириб кўрилди. Экспедиция ўз ишини 1966 йил январь ойида тугаллади.

— Панж дарёси билан Амударёни текшириш якунлари қандай бўлди?

— Шуни айтиш керакки, бундан илгари «Гидропроект» Ўрта Осиё бўлими Панж дарёсининг ўнг, совет соҳилида дастлабки қидириш ишларини ўтказган эди. Чегарадаги ана шу дарёнинг афғон соҳили бўйлаб ўтказилган текшириш илгари олинган маълумотларнинг тўғрилигини кўрсатди. Энди Панж дарёсида қидириш ишларини давом эттириш мақсадга мувофиқ бўлади, деб тавсия бериш мумкин. Шу йил ёзида дарёнинг сўнгги — энг баланд тоғдаги участкаси текшириб кўрилади.

Панж ва Амударё сув ресурсларидан комплекс фойдаланиш схемасини 1967 йилда тузиб бўлиш мўлжалланмоқда. Чегарадаги ана шу дарёларга қуриладиган гидроузелларнинг қайси бири олдин, қайси бири кейин барпо этилиши ҳам ана шунда бир ёқли бўлади.

— Панжни ўзлаштиришнинг қандай аҳамияти бор?

— Амударёда оқаётган сувни тартибга солиш «калити», аслини олганда, Панж дарёсининг «қўлида»дир. Чунки Ўрта Осиёдаги энг азим дарё сувининг учдан икки қисмини Панж беради. Панж дарёси бўйига сув омборлари қуриб, Амударёда оқадиган сувни кўп йиллар давомида тартибга солиш мумкинлиги ҳисоб-китоблардан кўриниб турибди. Амунинг ўзида эса, сув оқимини мавсум ичида қайта тартибга солиш учун кичик-кичик сув омборлари барпо этилади.

Панж бўйида вужудга келтириладиган сунъий денгизларнинг жами сиғими 55 миллиард кубометрдан иборат бўлади. Табиатнинг ўзи бу денгизлар учун тоғлар бағрида чуқур косалар тайёрлаб қўйган. Шу сабабдан, баланд тоғлардаги сув омборларининг ҳажми унча катта бўлмайди ва улардан сув кам буғланади.

Панж билан Амударё оқимини тартибга солиш мамлакатимизнинг жанубида ва дўст Афғонистонда миллионлаб гектар қўриқ ерларни ўзлаштириб, чигит, дон экиш ва субтропик ўсимликлар ўстириш имкониятини беради.

Панжнинг жиловланиши энергетика учун ҳам катта аҳамиятга эга бўлади. Панж дарёсини қўшиқларда улуғланган Волга ва Ангара билан таққослаб кўриш яқин вақтларгача кўп одамларга бемаъни туюлар эди. Бироқ, шундай бўлса ҳам гидроэнергетиклар уни ана шу дарёга таққослаб кўрдилар. Натижада Панж дарёсининг энергетик потенциали машҳур Волга дарёсининг потенциалидан ҳам, Ангара дарёсининг потенциалидан ҳам устун туражаги маълум бўлди.

Панж дарёсига жами қуввати 16 миллион киловаттдан иборат бўлган ГЭСлар каскади қуриш мумкин. Бу станциялар йилига қарийб 80 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қила олади!

Ўжар Панж дарёси одамларга бўйин эгадиган замон узоқ эмас. Халқ Волга билан Ангара дарёси қатори Панж дарёси тўғрисида ҳам ажойиб қўшиқлар яратажак.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

21 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт. 6.45 — Гимнастика. 7.35 — Эшиттиришлар программаси. 8.25 — В. И. Ленин ҳақидаги қўшиқлар.

9.15 — «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — Музикали танаффус, 10.10 — Фортепьяно асарлари, 11.10 — Фан ва турмуш, 11.30 — Концерт, 12.15 — «В. И. Ленин Маркс асарларини ўқийди» (суҳбат), 12.50 — Фан ва практикани бойитувчи тадқиқотлар (рус.), 13.00 — Чорвадорлар учун, 13.40 — Совет қўшиқлари, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — В. И. Ленин ҳаётида музика, 17.00 — Концерт, 18.10 — В. И. Ленин ҳақидаги қўшиқлар, 18.30 — Симфоник куйлар, 19.20 — Социализм мамлакатлари куйлари, 20.00 — Совет кишиси учун, 20.10 — Музикали учрашувлар, 20.45 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети, 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 22.00 — Халқаро темада, 22.10 — Чолғу куйлари, 22.40 — Шонли эллик йил, 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари талабига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Ажойиботлар оламига саёҳат** (мактаб ўқувчилари учун), 18.55 — **Ленининиана**, 19.15 — **Тонгда қатл этилганлар** (бадиий фильм).

20.40 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.45 — **Телевизион янгиликлар**, 21.00 — Ленин мактаби пропагандистлари. **М. Калинин**, 21.20 — Ромен Роллан. **Людвиг ван Бетховен** (музикали композиция).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.05 — **Китоб кичкинтойларга** (болалар учун), 18.30 — **Саламандра ва тритон** (илмий-оммабоп фильм), 18.40 — **Тошкент янгиликлари**, 18.50 — **Волга устида тун** (ҳужжатли фильм), 19.10 — **Раҳим Зиёев бригадасида** (телеочерк), 19.25 — **Шоир** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21.00 — **Биринчи қадамлар** (телефильм), 21.10 — **Тошкент янгиликлари**, 21.20 — **Ленин ҳақидаги китоблар**, 21.50 — **Ленин партияси ҳақида ода** (концерт).

22.05 — **В. И. Ленин ва Н. К. Крупская хатлари**, 22.25 — **Аппасионата** (телевизион бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/I да **Чио-Чио-Сан**, 22/I да **Семурғ.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/I да **Сарвқомат дилбарим**, 22/I да **Қотил.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/I да **Уғил уйлантириш**, 22/I да **Гули сиёҳ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 22/I да **«Юность» цирк коллективи ва «Арслонлар» аттракциони.**

ХОНОБОД ОШЛОВ-ЭКСТРАКТ ЗАВОДИГА

инженерлар: энергетик, теплотехник, механик,

техниклар: электрик, теплотехник, механик

КЕРАК

Квартира билан таъмин қилинади.

Мурожаат учун адрес: Андижон область, Хонобод станцияси.

КИНО

Кун ва соат — САНЪАТ САРОЙИ, «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Бугун ва ажалим соатида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Биринчи Бастилия — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да), «ЧАЙКА» (эрталаб 10 да), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Аврора залпи — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 7 яримда).

Пушчик Прагага боради — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз 12 ва 4 да).

Шимол гули — СОБИР РАҲИМОВ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Балли, ҳамшира — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Фавқулодда топшириқ — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Бир марта картошка, икки марта картошка — «ЧАЙКА» (кундуз соат 3-15 минут ва кеч 10 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

22, 23, 24, 25 январда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

концертлари

Концертларда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Ғулом Абдураҳмонов, Коммуна Исмоилова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Жуманазар Бекжонов, Қундуз Миркаримова, Дилором Шерова**, солистлардан **Зокиржон Султонов, Холисхон Қодирова, Сора Шукурова, Малоҳат Дадабоева, Зумрат Ҳожиева, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Ўткир Ҳолмуҳамедов, Исмоил Бойжонов**лар ўзбек халқ чолғу оркестри ва ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар Эстрада театри кассасида кундуз соат 2 дан ва районкассаларда соат 12 дан сотилади.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1966 йил 31 январь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимининг биология фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг кичик конференц-зали)

С. Х. Йўлдошев — биология фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «Ғўзанинг ётиши ва унинг олдини олиш тадбирлари» деган темада.

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 10 февраль кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг гуманитар фанлар юзасидан илмий даражалар бериш бўйича илмий совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 32-уй, 36-аудитория)

А. Ю. Зуфаров — тарих фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун: «КПССнинг мамлакатни социалистик индустриялаштириш ва қишлоқ хўжалигини ёппасига коллективлаштиришни тайёрлаш учун кураши даврида Ўзбекистон Коммунистик партияси (1926—1929 йиллар)» деган темада.

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ

йигирувчи, тўқувчи, ровничница, съёмчи, моталчи, зарядчи, тростилчи, таровчи, лентачи, самокладчи

касбларига ўргатиш учун

18 ЁШДАН ТОРТИБ ҚИЗЛАР,

мастер ёрдамчилари, слесарлар, электромонтёрлар тайёрлаш учун

ЙИГИТЛАР ВА СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДАН БЎШАБ КЕЛГАН КИШИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тўқимачилик комбинатига ёрдамчи ишчилар ҳам керак.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультура кўчаси, 6-уй, 4-хона (9, 11-трамвай, 2-троллейбуснинг «Физкультура» остановкаси).

ГРАЖДАНЛАР!

КВАРТИРА ТЕЛЕФОНЛАРИДАН

кеча-кундузнинг исталган вақтида

кредитга телеграммалар

БЕРИШИНГИЗ МУМКИН.

Бунинг учун 4-39-71, 4-39-72 телефон орқали телеграмманинг мазмунини айтиш керак.

Ташпочтамт.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретар — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Пропаганда — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, қурилиш ва транспорт—34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

№ Г — 18. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р. 06071.